

Glasilo Občine Kanal ob Soči, letnik IX, številka 30, julij 2011

M o s t

V SREDIŠČU

Kanal gostil
objezerske kraje
4-5

IZOSTRITEV

Anton Nanut,
Prešernov nagrajenec
16-17

ŠPORT

Trojni prvaki v
odbojki
24

Anhovo-Deskle

Avče

Kal nad Kanalom

Kambreško

Kanal

Levpa

Lig

Ročinj-Doblar

IZ VSEBINE

Župan: razparava o sežiganju regijskih odpadkov v Salonitu mora biti argumentirana	3
Srečanje objezerskih krajev v znamenju Evropohoda	4
Podžupan Ivan Humar bo skrbel za razvoj gospodarstva	6
Kako do dovoljenja za prodajo na tržnici	6
Dom za starejše ostaja prednostna naloga	7
Vetna in sončna elektrarna na Kanalskem vrhu	8
Anketa o sežiganju odpadkov v Anhovem	9
V občini imamo dve stoletnici	10
Modna revija v Ročinju	13
Novo gasilsko vozilo v Avčah	14
Kanalski upokojenci prvaki Severne Primorske	15
Izostritev: Anton Nanut	16
Zapuščina Rika Debenjaka obogatila našo občino	19
V osnovnih šolah so se učili o preteklosti in okolju	22
Ni bojzani za prihodnost kanalske odbojke	24
Ponovno smo čistili občino	29
Dekle iz Singapurja na obisku v Plavah	31

Foto: Toni Dugorepec

Kultura je pri nas doma

Bila sem presenečena in vesela hkrati, ko me je poklicala nova urednica občinskega glasila in me prosila za kratek uvodnik v novo številko, saj takšnega sodelovanja pri oblikovanju Mosta doslej nismo bili vajeni. Vesela sem tudi, da so v nov uredniški odbor naposled le bili imenovani ljudje, ki živijo in delajo v naši občini in so tukaj doma. Lokalni časopis naj bi občanom prinašal novice iz domačega okolja, ki jih drugje pač ne moremo dobiti. Torej je vsekakor bolje, če so ustvarjalci občinskega glasila nenehno prisotni v življenju in delovanju ljudi in institucij v občini. Menim, da si Kanal, trg s svojo identiteto, svojo stvarnostjo in svojo dušo, pa tudi celotna občina to tudi zasluži. Prepričana sem, da bodo novi člani uredniškega odbora s svojim znanjem, poznavanjem posameznih področij in profesionalnostjo kmalu pridobili tudi zaupanje bralcev in pripomogli k vsebinski in oblikovni spremembi občinskega glasila. Vsem članom uredniškega odbora pri tem želim veliko sreče in uspeha.

Sicer pa, tako kot je pestro življenje, tako je bilo letos še posebej pestro delovanje naših kulturnih društev. Smo že v mesecu juliju in izteka se minula kulturna sezona. Povečini je bila zelo uspešna. Prosvetno društvo Soča je bilo izbrano za najboljšo neprofitno organizacijo v Goriški statistični regiji in tega priznanja smo bili zelo veseli.

Društvo je uspelo skleniti dogovor z dr. Božidarjem Debenjakom, da je Galeriji Rika Debenjaka odstopil celoten osebni arhiv pokojnega slikarja Rika Debenjaka. S tripartitno pogodbo med darovalcem, Občino Kanal ob Soči in Arhivom RS v Novi Gorici smo se dogovorili o odstopu in ureditvi osebnega arhiva slikarja, ter ureditvi spominske sobe v Kanalu. Upamo, da bomo spominsko sobo odprli na kulturni praznik prihodnje leto. Tako v kulturnem, kakor v turističnem pogledu je to za našo občino velika pridobitev.

Seveda pa nas je še posebej razveselila soglasna odločitev članov Prešernovega sklada o podelitvi Prešernove nagrade za življenjsko delo maestru Antonu Nanutu, našemu dolgoletnemu članu in umetniškemu vodji Mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi. Zato mu še enkrat čestitamo za nagrado in se veselimo našega nadaljnjega uspešnega sodelovanja.

V tem času se pripravljamo na lahkotnejše poletne programe, ki jih bo na pretek, saj se bo skoraj vsak konec tedna nekaj dogajalo. Občani bodo lahko izbirali med številnimi prireditvami na različnih prizoriščih in krajevnih skupnostih in prepričana sem, da bo zagotovo vsak našel kakšno po svojem okusu.

Jeseni pa se pričinja nova bogata kulturna sezona. V Kanalu bomo prvi petek v septembru slovesno odprli Mednarodni festival sodobne glasbe. Na uvodnem koncertu bomo pod taktirko Prešernovega nagrajenca, Antona Nanuta, lahko uživali v izvajanju svetovno znanega orkestra Solisti di Padova e del Veneto, ki se jim bo pridružil kanalski pianist Ivan Skrt. V Galeriji Rika Debenjaka pa bomo po osemnajstih letih odprli odmevno razstavo znane primorske slikarke Adriane Maraž.

Milica Žimic

Fotografija na naslovnici:
Prvi skok(i) Kanal, junij 2011
Foto: Toni Dugorepec

Razprava o sežigu regijskih odpadkov v Salonitu mora biti jasna in argumentirana

Zaradi krize v gradbeništvu težave pri dokončanju del tudi v naši občini

Lea Širok, foto: Bruno Bizjak

Župan Andrej Maffi, potrjen je tudi letošnji rebalans proračuna, tako da lahko občinska uprava nemoteno izvaja zastavljene cilje. Zanima pa nas ali se zaradi gospodarske krize, ki se še posebej kaže v gradbeništvu, tudi kanalska občina srečuje s težavami pri izvajanju investicij?

Po eni strani smo zadovoljni, saj smo bili na razpisih za sredstva dovolj uspešni, da lahko delamo na različnih področjih in v krajih od Kanalskega Vrha do Avč, Deskel in Kanala. Po drugi strani pa se, žal, srečujemo s težavami pri dokončanju gradbenih del. Izvajalci v krizi ne plačujejo podizvajalcev, ti pa zato zadržujejo dokumentacijo. Ena od rešitev bi bila, da bi občina sklepala pogodbe z vsakim izvajalcem posebej.

Glede na to, do smo v času mojega županovanja razpisali le investicije, za katere je bil denar v proračunu, me še toliko bolj ježi, da del ne dokončajo, mi pa smo sredstva prisiljeni prenašati iz proračuna v proračun. V letošnjega smo prenesli skoraj pol milijona evrov. In zaradi teh težav se je zavlekel tudi postopek za uporabno dovoljenje za tržnico, ki jo vsi nestrpnost pričakujemo.

V zadnjem obdobju je bilo veliko govora o regijskem Centru za ravnanje z odpadki (CERO), v katerega je poleg enajstih severnoprimorskih občin vstopila tudi kanalska. Glede na to, da bodo nenevarne odpadke iz regije najverjetneje sežigali v Salonitu, so kanalski občinski svetniki izrazili pričakovanje, da bo naša občina v CERU dobila poseben status?

Tudi na občinskem svetu je bilo prednostno vprašanje, kaj bomo s CEROM dobili, nihče pa se ni vprašal, kdo bo naše smeti še naprej sprejemal, kar že vrsto let počne Stara gora. Menim, da moramo pri tem biti pošteni in se zavedati, da imamo zagotovljen nemoten odvoz smeti, kar si želimo tudi v prihodnje. Naj povem, da imamo s šestimi občinami, ki so bile del novogoriške, že sedaj privilegirani status, ker smo vlagali v Staro goro. Če pa bo sežig odpadkov iz regijskega CERA za našo občino pomenil dodatne obremenitve, bomo seveda imeli osnovo za zahtevo po posebnem statusu.

Prav tu se verjetno skriva srž problema. Prebivalci naše občine so še posebej občutljivi na obremenjevanje okolja tudi zaradi preteklih izkušenj s proizvodnjo azbesta. Zato se seveda upravičeno bojijo, da bi Salonit s sežigom odpadkov iz severnoprimorskih občin še dodatno obremenil okolje. Boste na to temo

Župan Andrej Maffi

„Če pa bo sežig odpadkov iz regijskega CERA za našo občino pomenil dodatne obremenitve, bomo seveda imeli osnovo za zahtevo po posebnem statusu.“

Organizirali javna soočenja, da bodo prebivalci dobili odgovore na vprašanja?

Razprava o CERU na seji občinskega sveta se je preveč enostransko usmerila le v sežig odpadkov. Nič pa nismo rekli o tem, da smo lahko zadovoljni, da imamo kam odložiti smeti. Na sestanku z vodstvom Salonita, ki smo ga sklicali na zahtevo občinskih svetnikov, so nam skoraj tri ure odgovarjali na vprašanja. Predstavili so procese ravnanja z odpadki, okoljska dovoljenja in proizvodnjo. Takšna srečanja so pomembna in jih bomo po potrebi še organizirali, saj mora biti razprava o sežigu odpadkov transparentna in argumentirana. Tudi zato, da si ne zapremo vrat z nepremišljenimi izjavami in nepreverjenimi informacijami ali s pogrevanjem že rešenih stvari iz preteklosti. Pravi naslov za naše dvome, strahove in dodatne utemeljitve je Ministrstvo za okolje, ki je Salonitu dalo okoljsko dovoljenje. Ko sva ob obisku ministra Roka Žarniča na srečanju objezerskih krajev v Kanalu govorila tudi o sežigu v Anhovem, je poudaril, da Salonita ne moremo enačiti s Trbovljami, obenem pa lahko Agencija RS za okolje po dogovoru z nami opravi še dodatne meritve. Ko bodo znani ti rezultati, bomo lahko oporekali meritvam

Salonita ali pa se z njimi strinjali. Tega, da bi kar na pamet govorili o obremenjevanju okolja, pa ne podpiram.

V Kanalu postaja vse bolj aktualno tudi vprašanje obvoznice. Stanovalci v neposredni bližini nove prometnice namreč nasprotujejo predvideni trasi. Kakšno je vaše stališče do obvoznice?

O obvoznici govorimo že od devetdesetih let prejšnjega stoletja. Leta 2001, ko sem bil občinski svetnik, smo sprejeli lokacijski načrt zanjo. To je bila osnova, na kateri jo je država začela resno načrtovati, graditi pa bi jo lahko začeli v letih 2012-2013. Po mojem dvomov ne bi smelo biti, saj je država končno pripravljena zgraditi dolgo pričakovano obvoznico. Dejstvo pa je, da lokacije ne bo spreminjala. Seveda pa razumem krajane, ki se jih bo obvoznica neposredno dotaknila. Vendar se tej trasi, žal, ne moremo izogniti. Tudi če bi na obvoznico vstopali pri Morskem, bi morala po Kolodvorski ulici. Če želimo kraju dobro, če naj ga razbremenimo hrupa in izpušnih plinov, ter povečamo varnost, je načrtovana obvoznica za Kanal lahko samo prednost.

Srečanje objezerskih krajev v znamenju Evropohoda 2011

Lesen sod smo napolnili z vodo iz Soče, 16 objezerskih krajev in morja. Oktobra bodo vode iz vse Slovenije združili na Vačah in jih odnesli v špansko Granado, kjer bodo z vodami Evrope privrele iz „levjega vodnjaka“ v palači Alhambra.

Vanja Cotič, predsednica Turističnega društva Kanal, foto: Borut Jurca

Naša člana Marta in Izток sta vodo iz Soče imela v bakrenem kotličku.

Na slovesnosti se nam je pridružil minister za okolje in prostor Roko Žarnič.

Družili smo se in zabavali: kdo je močnejši?

Minister za okolje Roko Žarnič:
„Srečanje turističnih društev objezerskih krajev v Kanalu je še en primer dobre prakse, ki dokazuje, da gre do skrb za vodo, nanjo vezana turistična ponudba in lokalni razvoj z roko v roki“.

Turistično društvo Kanal je 21. maja organiziralo 16. Srečanje turističnih društev objezerskih krajev Slovenije, ki je potekalo v znamenju evropskega leta prostovoljstva, mednarodnega leta gozdov in Evropohoda 2011. Glavna tema srečanja je tako bila »Pešpoti in voda«. Častni pokrovitelj Evropohoda 2011 je predsednik države **Daniilo Türk**.

Srečanje smo začeli že dopoldan, ko smo članom 17 TD iz cele Slovenije (od Dobrovnika do Pirana, od Bleda do Kočevja) ponudili ogled treh različnih poti. Tisti, ki so se odločili za vodno pot, so si ogledali prvo črpalno hidroelektrarno v naši državi. Pot so začeli s sprehodom okoli zgornjega akumulacijskega jezera na Kanalskem Vrhu. Ob tem in med vožnjo po Banjški planoti se jim je ponujal čudovit pogled na bližnje hribe in gore. Po prihodu v dolino jih je čakal še ogled spodnjega akumulacijskega jezera Ajba in strojnice v Avčah z agregatom z močjo 185 MW. Druga skupina se je odločila za kulturno pot. Ogledali so si Kanal in vse znamenitosti našega srednjeveškega trga. Pot so začeli pri OŠ Kanal, nadaljevali do „Lurda“ (votlina podobna Lurški) in mimo Petručke na Kontrado, kjer imamo poleti prireditve. Ogledali so si Galerijo Rika Debenjaka, razstavo keramike, kanalsko cerkev, pustne maske in Neptunov vodnjak. Nato pa so se skozi župnišče podali proti Gradu, kjer se jim je odprl pogled na Kanal z okolico, reko Sočo in na Kolovrat, ki se dviga na drugem bregu. Pod kovanji so imeli kratek postanek, nato pa so se spustili mimo občinske stavbe na trg in si ogledali še naš slikoviti most, za katerega so jim povedali, da od tu poleti s 17-ih metrov skačejo v reko Sočo. Tretja pot pa je bila gozdna pot. Ogledali so si več kot pol stoletja staro cerkev sv. Kancijana v Britofu. Kakor je znano, je stranski krilni oltar najdragocenejši primerek iz obdobja gotike. Čebelar jim je predstavil izdelke iz medu, pokusili so domačo medicino, si ogledali muzejsko zbirko v Melinkih (etnološka zbirka, zbirka predmetov I. svetovne vojne in zbirka rezbarskih predmetov) in se ustavili v Ligu, kjer so si ogledali cerkev Marijino Celje in uživali v čudovitem razgledu na okoliško hribovje in Benečijo.

Po zaključku ogleda treh poti smo se zbrali v kanalskem avtokampu Korada. Bilo nas je več kot 350. Nadaljevali smo s kulturnim programom, v katerem so se nam predstavili Pihalni orkester Salonit Anhovo, Twirling skupina Deskle in učenci OŠ Kanal. Poleg župana **Andreja Maffija** in predsednika TZS **Petra Misje**, je goste nagovoril tudi minister za okolje in prostor **Roko Žarnič**.

Ob tem je poudaril, da je „srečanje turističnih društev objezerskih krajev v Kanalu še en primer dobre prakse, ki dokazuje, da gre do skrb za vodo, nanjo vezana turistična ponudba in lokalni razvoj z roko v roki“. Tako smo dočakali slavnostni trenutek. Predstavniki 18 društev so v značilnih krajevnih posodah prinesli vodo iz jezer in morja ter jo prelili v lesen čeber, ki bo nadaljeval pot na Vače. Tam se bo ta voda združila z vodo ledenikov, potokov gozdov in podzemno vodo.

Zajeto vodo iz Slovenije bodo prenesli v Španijo. Na zaključnem dogodku, ki bo 15. oktobra v španski Granadi, bodo vode iz vse Evrope prelili v amfore. Voda iz amfor bo stekla v levji vodnjak (Fuente de los Leones) na dvorišču palače Alhambra iz 14. stoletja in iz njega privrela kot vir življenja in ustvarjalna moč. Na slovesnosti v Kanalu je bil res zanimiv pisan sprevod članov TD v različnih opravah. Predstavnika našega društva Marta in Iztok, sta bila oblečena v kanalsko nošo, vodo pa sta imela v bakrenem kotličku, saj je kotlarstvo ena izmed najstarejših kanalskih obriti.

Da bi naš Kanal predstavili širni Sloveniji, smo ob tem dogodku izdali tudi brošuro, v kateri smo opisali nekatere znamenitosti, ki so si jih ogledali na treh poteh. Poleg tega smo pritegnili kar nekaj mladih, ki so nam pomagali kot vodniki. V Novi Gorici so se udeležencem pridružili na avtobusih in z njimi nadaljevali pot po treh poteh. Posebej naj omenimo Osnovno šolo Kanal, ki nam je pomagala pri izvedbi celotnega projekta. Vlogo vodnikov so prevzeli dve učiteljici in kar osem učencev. Poleg tega so pripravili tudi grafike Kanala, ki smo jih društvom podelili v spomin na naše srečanje. Marsikdo je bil navdušen tudi nad velikimi platni, ki so jih učenci poslikali z motivi Kanala.

V avtokampu Korada smo postavili kar deset domačih stojnic: keramiko, nakit, klekljanje, marjacefski kolač, oblikovanje albumov, zelišča, pridelke bio-kmetije, mesne izdelke ter stojnico s prospekti TICa in našega društva. Poleg teh so se na 5 stojnicah predstavila tudi gostujoča turistična društva.

V srečanje smo vložili ogromno dela. Ob tem se zahvaljujemo vsem društvom in vsem posameznikom, ki so nam prostovoljno pomagali. Tudi tokrat smo dokazali, da smo dobri gostitelji in da znamo prireditve izpeljati na zavidljivem nivoju.

Naše srečanje smo zaključili z družabnimi igrami in plesom. Bilo je zanimivo in zabavno. Lepo smo se imeli in vsem, ki se nam niste pridružili, lahko sporočimo le, da vam je lahko žal.

Foto: Julijan Boltar

Na 'gozdni' poti so si gostje ogledali več kot pol stoletja staro cerkev sv. Kancijana v Britofu.

Res zanimiva je bila pisana družina TD v različnih opravah. Foto: TIC Kanal

Na stojnicah so domačini in gostje predstavili pestro paleto ustvarjalnosti in dejavnosti.

V srečanje smo vložili ogromno dela. Ob tem se zahvaljujemo vsem društvom in posameznikom, ki so nam prostovoljno pomagali. Tudi tokrat smo dokazali, da smo dobri gostitelji in da znamo izpeljati prireditve na zavidljivem nivoju.

Kosilo za 350 udeležencev v avtokampu Korada ni bilo majhen zalogaj.

Podžupan Ivan Humar (Nsi)

Tekst in foto: Lea Širok

Podžupan Ivan Humar

Kot podžupan že nekaj časa vodite seje občinskega sveta. Je morda težje, kot ste si predstavljali?

Glede na izkušnje, ki jih imam, ni bistveno težje. Pri bolj občutljivih temah, je včasih potrebno nekoliko več previdnosti, morda je potrebna večja koncentracija, vendar bi rekel, da ni tako hudo, kot si kdo mogoče predstavlja.

Na seje občinskega sveta ste vpeljali več discipline?

Da, poskušam delati v tej smeri. Pri tem se zavedam, da je vedno potrebno loviti ravnovesje, zato da omogočate demokratično razpravo, na kateri lahko

vsakdo pove svoja stališča. Nekateri svetniki prihajajo iz okolij, kjer je veliko problemov in pokrivajo več področij, zato jim včasih dovolim daljšo razpravo. Obenem pa se poskušam držati poslovnika. Vedno pa se sprašujem, kako vzdrževati ravnovesje med tem, kar je zapisano v poslovniku in kar bi bilo idealno, ter med tem, kar vsakodnevno prinaša življenje. Predvsem, ko so na dnevnem redu občutljive teme, kakor so proračuni ali drugi pomembni akti, je na poslovniška pravila potrebno gledati nekoliko širše.

Sta si z županom razdelila področja oziroma za katera področja ste še zadolženi?

Župan opravlja svojo funkcijo poklicno in pokriva vsa področja v celoti. Če bi jo opravljal nepoklicno, bi bila potreba po delitvi področij zagotovo večja.

Kljub temu pa me je poleg tega, da vodim seje občinskega sveta, zadolžil za področje gospodarstva. Septembra tako v sodelovanju z Območno obrtno zbornico iz Nove Gorice pripravljamo okroglo mizo, na katero bomo povabili obrtnike in podjetnike iz naše občine, da bi skupaj ugotovili, kateri so njihovi glavni problemi.

Ker je Salonit, na katerega je vezana večina našega gospodarstva, industrija gradbenega materiala, se kriza na tem področju odraža tudi skozi Salonit (likvidnost poslovanja), vendar mislim, da jo v enaki meri občutijo tudi mali podjetniki. Ob tem pa si - vsaj nekateri občinski svetniki - že od ustanovitve občine želijo, da bi tudi pri nas zrastle obrtno-podjetniška cona. Zato bomo med podjetniki še pred okroglo mizo ponovno preverili, kakšna so njihova stališča do obrtne cone. Sam sicer podpiram vzpostavitev obrtne cone, vendar ne bi bilo smiselno, da bi postavili infrastrukturo, ki je nihče ne bi uporabljal.

Poleg tega mi župan prepušča stike s številnimi društvi naše občine in predvsem udeležbo na prireditvah izven središča Kanala. In to bi bila delitev področij, če temu sploh lahko tako rečemo.

Glede na to, da ste dokaj izkušen politik in da ste bili svetnik še v času novogoriške skupščine, nas zanima, kako pomembna je stroga politična delitev v manjših občinah, kakršna je tudi naša?

Kanal je po moje idealno velika občina za našo dolino, z osmimi zelo heterogenimi krajevnimi skupnostmi. Ima dva dominantna kraja, Deskle in Kanal ter obrobje vasi, kjer pa navkljub manjšemu številu ljudi obstajajo številne dejavnosti. Ker je med vsemi raznolikostmi potrebno z veliko posluha loviti ravnovesje, je politika tu nekako izločena. Tudi na sejah občinskega sveta, ko razpravljamo denimo o proračunu, tu ni tako pomembno, ali kdo prihaja iz levih, desnih ali sredinskih političnih strank, temveč je vsem v interesu le, da se nekaj naredi, da se pusti nek pečat, viden rezultat v nekem mandatu. Pri tem se vedno spomnim, kako mi je moj pokojni oče leta 1982, ko so me povabili, da bi postal predsednik krajevne skupnosti, zelo na kratko svetoval: lahko se za to odločiš, ampak ne zato, da bo nekje zapisano, temveč da bodo dejanja pokazala, da si bil predsednik. Če to zmoreš, potem prevzemi, če ne, pa je bolje, da tega mesta ne prevzameš.

In to je bila kratka politična šola, ki je bila od vseh daleč najmočnejša in je še danes temelj mojega delovanja.

„Tudi na sejah občinskega sveta, ko razpravljamo denimo o proračunu, tu ni tako pomembno, ali kdo prihaja iz levih, desnih ali sredinskih političnih strank, temveč je vsem v interesu le, da se nekaj naredi, da se pusti nek pečat, viden rezultat v nekem mandatu.“

Tržnica ima tržni red

Rosana Ščančar, višja svetovalka za gospodarstvo in finance

Sredi junija smo pridobili uporabno dovoljenje in s tem zaključili gradnjo tržnice in parkirnega prostora v Kanalu. Kmete, pridelovalce in predelovalce kmetijskih pridelkov iz naše občine želimo s tržnico spodbuditi, da bi pridelali več zelenjave, sadja in domačih pridelkov, povečali predelavo domačih surovin in s prodajo skušali zaslužiti več, kot jim omogoča sedanj način gospodarjenja na kmetijah. Tržnica seveda ne bo namenjena le prodaji kmetijskih pridelkov in izdelkov. Upamo, da bodo svoje blago na njej ponujali različni ponudniki iz lokalnega okolja in od drugod.

Na drobno se bo trgovalo z različnimi živili: vrtninami, sadjem, mlekom, mesom, gobami, zelišči in izdelki iz teh surovin ter z neživilskimi izdelki: cvetjem, semeni, sadikami, izdelki domače in umetnostne obrti in tudi s tekstilnimi izdelki za zasebno rabo ter z rabljenim blagom.

Osnova za obratovanje tržnice je tržni red, ki ga je občinski svet potrdil 26. maja. Njen upravljevalec je Občina Kanal ob Soči. Tržni red določa pravice in obveznosti upravljavca in uporabnikov tržnice, območje tržnice, obratovalni čas, pogoje trgovanja, pristojbine, nadzor nad prodajo ter način vzdrževanja reda in čistoče. Trgovanje je prosto in se opravlja skladno z določili tržnega reda ter drugimi predpisi, ki urejajo trgovanje s kmetijskim in drugim blagom. Kupcem je dovoljen prost dostop na tržnico v času njenega obratovanja. Prodajalci sami odgovarjajo za ustreznost proizvodov, ki jih prodajajo.

Na tržnici smejo prodajati:

- kmetovalci, ki sami pridelujejo in predelujejo pridelke in izdelke,
- drugi posamezniki, ki opravljajo gospodarsko dejavnost domače in umetnostne obrti in prodajajo na drobno proizvode lastne proizvodnje,
- nabiralci gozdnih sadežev, gob, cvetja in zdravilnih zelišč,
- občani rabljene predmete,
- društva, humanitarne organizacije in javni zavodi,
- trgovci in gostinci,
- pravne osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko pridelavo in predelavo,
- drugi posamezniki in pravne osebe, ki izpolnjujejo pogoje za prodajo na tržnici.

Kmetovalci in drugi posamezniki morajo pred začetkom prodaje na tržnici pri pristojnem upravnem organu (upravni enoti) pridobiti potrdilo o lastni proizvodnji, na občini pa oddati vlogo za prodajo na tržnici. Na tržnici lahko prodajajo sami, njihovi ožji družinski člani ali pa pri njih zaposleni delavci. Za prodajo na tržnici morajo imeti ustrezne dokumente, tako kot zahtevata Zakon o trgovini in Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti. Pristojbina za prodajo na tržnici v Kanalu bo v začetku simbolična, zato da bi se čim več ponudnikov odločilo za uporabo tržnice.

Kako lahko naš občan, ki doslej ni prodajal svojih pridelkov, dobi potrdilo in začne prodajati na tržnici?

Če gre za prodajo zelenjave in sadja, mora na Upravni enoti povedati, na kateri parceli prideluje. Parcelo vrišejo v GERK-e in tako pridobi matično identifikacijsko številko kmetije (MID). S tem postopkom pridobi potrdilo, ki je osnova za prodajo na tržnici ali doma. To velja tudi za prodajo svežih gob, zelišč in gozdnih sadežev (čeprav se redki, ki to uredijo). Vsi, ki načrtujejo prodajo na tržnici, morajo tudi na občini izpolniti obrazec oz. najaviti katere pridelke in izdelke nameravajo v tekočem letu prodajati in okvirno koliko. Kdor želi prodajati predelane surovine (marmelada, sir, salame, tudi posušene gobe) pa mora izpolnjevati zahtevnejše pogoje predelave (prostor, HACCP idr.) in registracije v obliki dopolnilnega dela, osebnega dela, s.p. in druge oblike.

Bo težko pričakovana tržnica zaživela še to poletje? Foto: Lea Širok

Dom za starejše ostaja prednostna naloga

Zaradi novih razmer na področju oskrbe starejših je nujno na novo razmisliti, kakšen dom dejansko potrebujemo

Tekst in foto: Lea Širok

Prve zamisli o domu za upokojence v naši občini so stare že štirinajst let, ko je občinski svet leta 1997 sprejel sklep o pripravi idejne študije za njegovo izgradnjo. Anketa med občani je pokazala, da dom podpira velika večina prebivalcev, saj so bile čakalne dobe dolge, pomoči na domu pa v naši občini še niso izvajali. Za nastanitev v domovih upokojencev v Novi Gorici in Gradišču nad Prvačino, kjer danes živi okrog šestdeset naših občanov, so še pred petimi leti morali čakati od 12 do 36 mesecev.

Danes so razmere na področju oskrbe starejših v regiji povsem drugačne. Odprli so nov dom v Brdih, gradijo dom v Vrtojbi, čakalne vrste so se zmanjšale, z uvedbo pomoči na domu in dnevnih centrov pa starostniki tudi raje ostajajo doma. Po zadnjih podatkih, ki jih je aprila pridobila občinska uprava, je za sprejem v novogoriškem domu potrebno čakati le še od tri do šest mesecev in pol leta za negovalni oddelek. V Gradišču čakalne dobe za dom ni, nekaj prošenj imajo le za negovalni oddelek.

Pristojni na občinski upravi so se zato pozanimali, ali kanalska občina pri gradnji doma še lahko računa na denar iz državnega proračuna in na koncesijo. S pristojnega ministrstva so odgovorili, da na severnem Primorskem trenutno ni potreb po dodatnih kapacitetah s področja domskega varstva.

Z omenjenimi dejstvi, ki jih bo pri nadaljnjem načrtovanju doma upokojencev nujno upoštevati, je občinske svetnike na majski seji seznanil župan Andrej Maffi, ki je na njihovo zahtevo pripravil poročilo o dosedanjih dejavnostih. Dodal je, da so bili v naši občini najugodnejši pogoji za izgradnjo doma v letih 2004 – 2008. Leta 2004 se je namreč kanalska občina uvrstila visoko na seznam novogradenj domov, ki jih je za obdobje 2006-2010 načrtovalo ministrstvo za delo, dom in socialne zadeve. Tri leta pozneje je komisija za pripravo gradnje doma za starejše občane naročila pripravo izračunov za dom za 40, 90, 120 in 140 stanovalcev ter podatkov o starostni strukturi, vključenosti naših občanov v obstoječe domove in številu čakajočih.

Kot najugodnejši lokaciji so strokovnjaki določili stavbo samskega doma v Desklah v lasti Salonita in prostor severno od kanalske šole v lasti lokalne župnije. Občinski svet je za nakup zemljišč zadolžil župana Andreja Maffija, ki se je najprej pogajal s predstavniki kanalske župnije oziroma koprške škofije. Vendar so pogovori propadli zaradi previsoke cene, od katere lastnik ni hotel odstopiti. Tako je leta 2009 postala aktualna lokacija v stavbi samskega doma v Desklah. Tudi zaradi spremenjenih razmer, pa so dejavnosti glede doma za starejše zastale. Občinski svetniki so poudarili, da socialno zasnovan dom kljub vsemu ostaja prednostna naloga občine. Soglasno so potrdili predlog **Ivana Križnič**a (SLS) o imenovanju posebne komisije, ki bo preučila razmere in ugotovila, kakšen je dejanski interes med prebivalci. **Hasib Brdar** (Zares) je spomnil, da je bila gradnja doma predvolilna obljuba, **Mira Bandelj** (SD) je ugotavljala, da je dom smiseln, ker se tudi prebivalstvo kanalske občine stara, **Klemen Stanič** (LDS) je razmišljal, da bi v samskem domu v Desklah lahko uredili večnamenski objekt, v katerem bi združili hostel, dom za starejše in dnevni center. Tako bi po njegovem lažje prišli do doma, ki bi bil tudi ekonomsko samozadosten.

Razloge za manjše število prijav v domovih za upokojence gre iskati tudi v gospodarski krizi, saj pokojnina lahko ublaži socialno stisko številnih družin.

Bo nekdanji samski dom v Desklah dom upokojencev?

Razloge za manjše število prijav v domovih za upokojence pa gre po mnenju občinskih svetnikov iskati tudi v gospodarski krizi, saj pokojnina lahko ublaži socialno stisko številnih družin. Obenem se je v zadnjih letih spremenil tudi pogled na starost. Za tiste, ki si ne želijo v domove – in takšnih je vse več – pa bo tudi v naši občini potrebno razmisliti o medgeneracijski vzajemnosti ter drugih, sodobnih oblikah pomoči za starejše občane.

Sicer pa je občinski svet na majski seji med drugim potrdil rebalans letošnjega proračuna, ki predvideva dobrih osem milijonov evrov prihodkov in dobrih devet milijonov evrov odhodkov.

Občinski svetniki so vložili deset amandmajev, s katerimi so med drugim zagotovili 20.000 evrov za ureditev križišča na Gregorčičevi in 6.000 evrov za ureditev stopnic Grad-Čargova (**Marko Bucik**, DeSUS); 20.000 evrov za opremo prostorov mladinskega kluba v Kanalu (**Andraž Gregorčič**, LDS), 5.000 evrov za obnovo cerkvenega zvonika na kanalskem pokopališču (**Ivan Križnič**, SLS), dodatnih 25.000 evrov za asfaltiranje ceste Markiči-Bajti (**Viljem Urbančič**, SD). Niso pa potrdili predloga **Milenke Pavlin** (SD), da v režijskem obratu, tudi zaradi gospodarske krize, ne bi smeli povečevati števila zaposlenih. Vodja režijskega obrata **Vinko Medvešček** je namreč pojasnil, da načrtovano zaposlitev nujno rabijo, ker sicer ne bodo več zmogli učinkovito izvajati številnih zadolžitvev, od oskrbe s pitno vodo do urejanja

okolja. Na juljski seji pa je občinski svet kulturnim društvom, ki so na razpisu dobila tudi do 40 odstotkov manj denarja, kot lansko leto, zagotovil dodatnih 14.669 evrov. Za ljubiteljsko kulturo bo letos tako na voljo 64.669 evrov.

NAJVEČJE INVESTICIJE V LETU 2011

Kanalski Vrh: vodovod, kanalizacija, čistilna naprava = 583.241 €
Kanal: večnamenska dvorana = 571.530 €
Avče: večnamenski objekt = 329.692 €
Kal nad Kanalom: kanalizacija in čistilna naprava = 174.251 €
Avče: športni objekt = 97.971 €
Ložice: kanalizacija III. faza = 78.753 €
Bodrež: ureditev središča vasi = 75.000 €

CESTE:

Rekonstrukcija ceste Markiči-Ukanje: 60. 457 €
Sanacija mostu v Desklah: 44. 000 €

PROGRAMI V KULTURI

Sledi Valentina Staniča = 95.318 €

Z gojenjem zelišč do manjših socialnih in ekonomskih razlik v Srednji Evropi

V triletnem projektu od maja 2011 sodeluje 9 partnerjev iz Madžarske, Češke, Poljske in Slovenije

Nika Testen, TIC Kanal

Vodilni partner je Univerza Corvinus iz Budimpešte, ki je za projekt o pridelavi in uporabi zelišč ter možnostih za trženje pridobila evropska sredstva na razpisu programa »Srednja Evropa«. Slovenski partner je tudi Fundacija BIT Planota, ki je k sodelovanju povabila tudi našo občino. Glavni namen projekta je razviti skupno strategijo za zaposlovanje ranljivih skupin na podeželju.

K sodelovanju smo najprej povabili posameznike, ki jih zanimata uporaba in pridelava zelišč, z OŠ Kanal pa smo se dogovorili o lokaciji zeliščnega vrta pri kanalskem vrtcu.

Obstoječi vrt bodo povečali in ga uporabljali tudi za gojenje zelišč. Lokacijo vrta smo namensko izbrali v bližini šole, saj bosta spoznavanje in uporaba zelišč tako najbolj dostopna tudi najmlajšim.

V delavnicah in na usposabljanjih bodo udeleženci pridobili široko znanje o zeliščih, ki ga bodo praktično uporabljali pri delu na zeliščnem vrtu. V okviru projekta bodo oblikovali tudi bazo podatkov o zeliščih, programe in priročnike za usposabljanje udeležencev v projektu. Obenem bodo razvili vsaj en produkt, ki bo zanimiv za trženje (prodajo).

Zeliščni vrt pri kanalskem vrtcu

‘Smaragdna’ pot miru od Posočja do morja

Tudi v naši občini bomo promovirali dediščino prve svetovne vojne

Nika Testen, TIC Kanal

Maja 2011 je Ministrstvo za gospodarstvo potrdilo projekt regijske destinacijske organizacije (RDO). Nosilec aktivnosti ROD za Goriško statistično regijo je LTO Sotočje, partner v projektu pa je tudi naša občina.

Del omenjenega projekta, ki predvideva promocijo občine Kanal ob Soči oziroma območja ob smaragdni Soči in oblikovanje ponudbe, je promocija dediščine prve svetovne vojne, izvedli pa ga bomo v treh letih.

Do konca letošnjega leta bo občinska uprava postavila večjo informacijsko tablo na Kambreškem, izdelali bomo novo splošno zgibanko na temo ostalin prve svetovne vojne ter pripravili vsebino prospekta Dolina Soče in kataloga ponudnikov v občini (prospekt in katalog bomo predvidoma izdali v letu 2012).

V letih 2012 in 2013 bomo postavili še informacijski tabli o prvi svetovni vojni na Koradi in na levem bregu Soče. Ob tem bo nastala tudi lokalna zgibanka, v kateri bomo predstavili nekatere ključne točke dediščine prve svetovne vojne. S fundacijo Poti miru iz Kobarida smo se že dogovorili o postavitvi treh lesenih količkov na Kanalskem Kolovratu, ki bodo obiskovalce usmerjali po poteh soške fronte. Že letos poleti bodo pot miru označevali na Kambreškem, na Koradi in v Ligu. V Fundaciji, kakor tudi v naši občini pa si želimo, da bi ta pot, preko Kanalskega Kolovrata, povezala Posočje in morje.

Občinska uprava je za postavitev količkov že pridobila soglasja, tako da je količke potrebno le še postaviti.

Rdeča luč za nove elektrarne na Soči in njenih pritokih

SENG načrtuje gradnjo vetrne in sončne elektrarne na Kanalskem Vrhju

Tekst in foto: Nataša Bucik Ozebek

Soške elektrarne Nova Gorica (SENG) so z načrti za gradnjo hidroelektrarn na Soči in njenih pritokih izpadle iz predloga nacionalnega energetskega programa (NEP), ki prinaša usmeritve energetske oskrbe Slovenije v naslednjih dvajsetih letih. "To pomeni, da do leta 2030 praktično ne moremo delati ničesar," pravi direktor SENG **Vladimir Gabrijelčič**, a dodaja, da puške še niso vrgli v koruzo. Ena od možnosti je sprememba 35 let starega zakona o Soči, časa pa imajo do 15. septembra, ko se zaključijo javna obravnavna predloga.

SENG ima v načrtih tudi gradnjo verige štirih elektrarn na Idrijci, hidroelektrarne v Kamnem pri Kobaridu, malih hidroelektrarn na Bači (Kneža), Možnici in Zadlaščici, že več let pa si prizadevajo za gradnjo hidroelektrarne Učja. Na ministrstvu za gospodarstvo zagotavljajo, da slednja okoljsko ni sporna, je pa gradnjo zavrnilo ministrstvo za okolje zaradi 35 let starega zakona o Soči, ki prepoveduje gradnjo energetskih objektov od Trnovega navzgor. NEP prinaša več priložnosti za vetrne elektrarne, saj ponuja 14 okoljsko sprejemljivih lokacij, od tega sedem na Primorskem. Zanima jih predvsem lokacija na Kanalskem Vrhju ob zgornji akumulaciji črpalne hidroelektrarne Avče. „Zaenkrat načrtujemo gradnjo ene vetrne elektrarne s približno petimi vetnicami in 10 megavati moči na zgornji akumulaciji ČHE Avče ter ene sončne elektrarne, ki bi proizvedla en megavat moči. To naj bi bila tudi učna pot kot prikaz pridobivanja električne energije iz obnovljivih virov,“ pojasnjuje Gabrijelčič.

Hidroelektrarna HE Plave 1 je ena starejših na Soči (na sliki je jez v Ajbi). Brez večjih vzdrževalnih del deluje že od leta 1940, medtem pa Soške elektrarne obnavljajo leto starejšo HE Dobar 1. Obnovo z zamenjavo agregatov in turbin bodo zaključili do sredine leta 2013.

Bodo regijske odpadke sežigali v Anhovem?

Alternativna goriva v cementarni so doslej predstavljala med 26 in 50 odstotkov, v prihodnje pa naj bi večino toplotne energije zagotavljali z uporabo odpadnih surovin

Nataša Bucik Ozebek, foto: Komunalna Nova Gorica

Dvanajst severnoprimeških občin, med njimi tudi kanalska, pospešeno pripravljajo dokumentacijo za ureditev regijskega centra za ravnanje z odpadki v Stari Gori (CERO). Predvidoma konec septembra naj bi na ministrstvo za okolje in prostor poslali vlogo za sofinanciranje gradnje iz državnih in evropskih sredstev. **Mitja Trtnik**, novogoriški podžupan in vodja projektne skupine za CERO predvideva, da bo država sofinancirala 70 odstotkov prek 40 milijonov evrov vredne naložbe. Regijsko odlagališče naj bi začelo leta 2014. CERO Nova Gorica v dosedanjih projektih sicer ne predvideva sodelovanja s Salonitovo cementarno v Anhovem, vendar pa Trtnik priznava, da se v iskanju možnosti za sežig odpadkov, ki so primerni za pripravo alternativnega trdnega goriva za energetske izrabo v industrijskih termoeenergetskih objektih, pogovarjajo tudi z njimi. „V cementarni imamo okoljsko IPPC dovoljenje, ki nam na obstoječi tehnologiji dovoljuje uporabo različnih vrst goriv, med drugim tudi trdna goriva, pripravljena iz odpadnih materialov. To pomeni, da je uporaba tovrstnih goriv na naših napravah povsem varna. V cementarni trenutno kot gorivo uporabljamo premog in petroloks, odpadne gume, odpadna olja in gorivo pripravljeno iz nenevarnih odpadnih surovin, kot so plastike, papir in tekstil,“ pojasnjuje **Peter Korenjak**, vodja kadrovske splošnih zadev v Salonitu. Salonit bo moral IPPC dovoljenje obnoviti leta 2017. Korenjak dodaja, da gre pri predelavi odpadkov v trdo gorivo, ki ga načrtuje CERO, za tako imenovano lahko frakcijo komunalnih odpadkov, ki je sestavljena predvsem iz papirja, kartona, plastičnih folij in vrečk, in

jo povsod v Evropi že uporabljajo kot gorivo v cementarnah ali drugih podobnih termoeenergetskih objektih. Zagotavlja tudi, da je po sestavi ta material podoben gorivom, ki jih v cementarni že uporabljajo. Delež alternativnih goriv v cementarni se je v zadnjih letih gibal med 26 in 50 odstotki, v prihodnje pa načrtujejo, da bodo večino potreb po toplotni energiji zagotavljali z uporabo odpadnih surovin. „S tem bomo zagotovili konkurenčno proizvodnjo cementa z visoko dodano vrednostjo na zaposlenega, to bo omogočalo vlaganja v najboljše razpoložljive tehnike in tehnologije in minimizacijo naših vplivov na okolje in hkrati omogočalo kvalitetna delovna mesta v našem okolju,“ so prepričani v Salonitu.

Sedanje odlagališče odpadkov v Stari Gori.

Jubilej anhovske cementarne

Prve vreče cementa so napolnili pred 90 leti

Nataša Bucik Ozebek, foto: Salonit Anhovo

V pečeh anhovske cementarne je prvič zagorelo 2. maja 1921, za očeta cementarne pa mnogi štejejo domačina, zidarskega mojstra **Ivana Nibranta**, ki je v začetku 20. stoletja ob kuhanju apna odkril neznan siv prah odličnih veznih lastnosti. Vzorce je poslal v splitsko cementarno in tamkajšnji podjetnik **Emil Stock** je leta 1919 v Anhovem pričel graditi cementarno. V Salonitu osrednje praznovanje pripravljajo 16. septembra v okviru Srečanja generacij, že spomladi pa so svoja vrata odprli vsem, ki so si želeli od blizu ogledati delovanje cementarne. **Peter Korenjak** iz Salonita poudarja, da so v njihovi družbi vrata vedno odprta in jih vsako leto v povprečju obišče 350 obiskovalcev. Samo v prvi polovici leta se je v družbi zvrstilo več kot 200 obiskovalcev. „Zapuščali so jo zadovoljni, za kar so poskrbeli Salonitovi strokovnjaki, ki so predstavili proces proizvodnje cementa. Najbolj atraktiven je bil ogled izmenjevalnika toplote, s katerega je lep razgled na celoten proizvodni proces ter na okoliške kraje v dolini reke Soče. Obiskovalci so bili posebej navdušeni nad urejenostjo in čistočo podjetja,“ pojasnjuje Korenjak. K sodelovanju ob praznovanju so posebej pritegnili obe osnovni šoli iz Kanala in Deskel. Skupaj z učenci bodo v začetku septembra na dvorišču cementarne pripravili likovno delavnico, dela pa bodo javnosti predstavili v sklopu osrednje prireditve, na kateri bodo učenci obeh osnovnih šol sodelovali tudi v kulturnem programu. Jubilejno leto v Salonitu sicer zaznamujejo zaostrene gospodarske razmere. Poleg manjšega povpraševanja po cementu sta na poslovanje v preteklem letu vplivali tudi

prekinitev prodaje cementa nekaterim največjim dolžnikom in upad naročil kupcev, ki so se znašli v insolventnih postopkih. Slovenska potrošnja cementa je bila lani najnižja v zadnjih trinajstih letih. To se odraža tudi na poslovnih rezultatih Salonita, ki so za tretjino manjši od leta 2009: lani so prodali 553.000 ton cementa (rekord je bil leta 2008 s skoraj milijon tonami), izvozili 42.000 ton klinkerja, ustvarili 40 milijonov evrov prihodkov, konec leta pa na računu obdržali 11,6 milijona evrov bilančnega dobička.

Dan odprtih vrat maja 2011: Obiskovalce Salonita najbolj pritegne ogled izmenjevalnika toplote.

Anketa

Sežig odpadkov: ekološka rešitev ali novo obremenjevanje okolja? Za mnenje smo vprašali nekatere posameznike, ki pri nas živijo in delajo.

Irena Hočevar Križnič

Foto: Irena Križnič

Radivoj Velušček, predsednik Društva obolenih zaradi azbesta: Ko smo ugotavljali, kdo je kriv za posledice azbesta, ni bilo mogoče najti pravega krivca. Azbest se je takrat uporabljal po celi Evropi. Danes so drugi časi. Lokalna oblast ima vpliv, občinski svetniki in župan so odgovorni, če bi se ponovila azbestna tragedija. Da bi bile za občane meritve verodostojne, bi jih morala opravljati neodvisna institucija. Morale bi biti objavljene na spletu in ob vsakem času bi morali imeti možnost jemati vzorce.

Foto: Irena Križnič

Bogomir Bavdaž, bivalc Anhovca: Čudi me, da smo občani tako brezbrizni do sežiga odpadkov v Salonitu Anhovo, čeprav je proizvodnja klinkerja tu trikrat večja kot v Trbovljah. Dnevno se skuri 350 ton petroloksa, odpadnega olja, plastike, mulja iz čistilnih naprav. Čudi me tudi, da država dovoli prodajo tega, saj v cementu ostane pepel teh odpadkov. Iz Italije dovažajo velike količine gum, ki naj bi bile odlični energent. Zakaj jih ne kurijo sami? Zdravstveno stanje v KS Deskle je katastrofalno. Od leta 2003 so samo v Anhovem za tumorjem na možganih umrli trije, v Desklah štiri, eden na Gorenjem Polju. Ljudje naj se zavedajo, da ima tovarna filtre za trdne delce, ne pa tudi za strupene pline. Petroloks je za Salonit gorivo, čeprav je v resnici odpadni proizvod naftne industrije in velik proizvajalec nevarnega benzena.

Foto: Lea Širok

Klemen Stanič, predsednik KS Deskle-Anhovo: Konec maja je občinski svet obiskal Salonit Anhovo. Predstavili so nam zadnje tehnološke posodobitve v proizvodnji cementa in klinkerja. Podrobno in obširno je bila predstavljena uporaba sekundarnih energentov v proizvodnji klinkerja. Člani občinskega sveta, predstavniki občinske uprave in župana smo glede tega zastavili številna vprašanja. Alternativna goriva so vsekakor tema, ki ji morata občinski svet in lokalna skupnost posvetiti posebno pozornost. Čeprav evropska in slovenska zakonodaja od uporabnikov takšnih energentov zahteva visoko odgovornost glede izpolnjevanja predpisov in uporabo najnovejših preizkušenih tehnik, je prav, da je lokalna skupnost o tem dobro in redno obveščena. Proizvodnja cementa je dejavnost, ki je že devetdeset let prisotna v naši dolini. Krajani moramo s to dejavnostjo živeti, tako z dobrimi, kot tudi slabimi vplivi. Zato je zelo pomembno, da si tovarna prizadeva za zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje in goji do nas, sosedov, pošten odnos. Le na tak način lahko verjamemo drug drugemu in se pri razvoju tudi podpiramo.

Foto: Irena Križnič

Nevenka Mlinar, dr. med., specialist splošne medicine: Zdravstveno stanje prebivalcev okolice Salonita Anhovo ni dobro. Azbest se je globoko zasidral v telesih in dušah delavcev tovarne in prebivalcev Soške doline. Obolenje zaradi rakavih bolezni, predvsem pljuč, pljučne in trebušne mre je pogosto in po vsej verjetnosti bo tako še nekaj let. Med ljudmi je prisoten strah za zdravje in še bolj za zdravje njihovih otrok, saj se skoraj vsaka družina sooča z boleznijo, ki jo je povzročil azbest. Azbestni bolniki umirajo tiho in skromno, daleč od oči tistih, ki odločajo o tem, kakšno bo njihovo okolje. Od nekdaj velja, da naj pljučni bolniki živijo v neonesnaženem okolju. Zavedam se davka civilizacije, industrije in da idealnega okolja ni več. Študije pa kažejo, da je v okolici nekaterih sežigalnic odpadkov povečana incidenca rakavih bolezni. To dejstvo in negativne izkušnje z azbestom v preteklosti vnašajo v ljudi strah pred prihodnostjo in nezaupanje v zanesljivost meritev. V medicini velja, da maksimalne, od države dovoljene koncentracije škodljivih snovi, ne pomenijo, da niso zdravju škodljive, so nekakšen kompromis, ki ga sprejmemo. Za obolele pa pomenijo večje zdravstveno tveganje kot za zdrave.

Recept za dolgo življenje: „Delo in ne se sekirat“

Z Matildo Močnik, ki ji v življenju ni nikoli zmanjkalo optimizma, smo praznovali njen stoti rojstni dan

Tekst in foto: Silva Matevžič

V pristrčnem vzdušju domačih, sostanovalcev iz doma upokojencev in sovaščanov ter prijateljev smo praznovali stoti rojstni dan **Matilde Močnik**, ki se je pred dvema letoma iz Deskel preselila v dom.

Z njo smo bili 29. decembra, saj je dan svojega rojstva, ki je prav na Božič, praznovala v krogu številne družine. Visoki jubilej mame, none, pranone in pra-pranone je obeležilo okrog osemdeset članov njene družine.

V domu upokojencev smo ji najprej zapeli pesem Sveta noč in po pripovedi hčerke **Olge Orlič** predstavili Matildino življenjsko zgodbo.

Na vprašanje, kaj je potrebno za dolgo življenje, je Matilda odgovorila: »Delo in ne se sekirat«. Sledile so čestitke kanalskega župana **Andreja Maffija** in novogoriškega **Mateja Arčona**, ter predstavnikov Deskel, kjer je Matilda živela od leta 1939.

Nastop so pripravili otroci iz vrtca in desklanski osnovnošolci, med katerimi so bili tudi Matildini vnuki, twirling skupina in plesna skupina upokojenk »Tince«, ki ima ime po še eni slavni stoletnici naše občine, domačinki Katarini Marinič, ki je živela 111 let in dosegla najvišjo starost med Slovenkami ter je bila edina superstoletnica v vzhodni Evropi.

Ob pesmi »Matilda je pri nas doma« so nato slavljenci čestitali predstavniki doma, darila pa sta ji izročila direktor **Vasja Medvešček** in predstavnik stanovančev **Jože Bukovec**.

Nazdravili smo ji s pesmijo »Vse najboljše«, na torti so se prižgale sveče, Matilda pa je vanjo zarezala. Slavje smo zaključili z ljudsko pesmijo, ki jo je odigral harmonikar **Ljubo Merc** in družabnim klepetom.

Kaj naj zaželimo »nuni« Močnikovi? Še veliko prijetnih let, predvsem polnih zdravja in mnogo optimizma, ki ga Matildi v življenju nikoli ni zmanjkalo.

V novogoriškem Domu upokojencev je bil 29. december 2010 res poseben dan

Alojzija Martelanc, še ena stoletnica!

Na praznovanju njenega rojstnega dne je bila tudi Matilda Močnik

Franc Komac, predsednik Društva upokojencev Kanal

Tudi 20. junija letos je bilo v domu upokojencev v Novi Gorici slovesno, saj je sto let slavila še ena naša občanka, Alojzija Martelanc, rojena Trošt. Njena življenjska zgodba je zelo zanimiva. Rojena je bila 18. junija 1911 v Škofji Loki kot najmlajša od petih sestra. Starša sta jim ustvarila prijeten dom, kamor so se vse rade vračale. To je prenesla tudi v svojo družino, ki sta jo ustvarila z možem Karlom. Rodili so se jima trije sinovi. Kot enajstletna deklica se je zaposlila v Kranju v trgovini svoje tete in tam ostala do poroke. Kot mnogim drugim, tudi njej 2. svetovna vojna ni prizanesla. Komaj petletnega sina je pustila pri sorodnikih, ko so jo skupaj z možem izgnali v Nemčijo. Tu je delala v tovarni orožja in se izučila za strugarko. Bila je trgovka in ena redkih žensk s poklicem strugarja.

Po vojni se je vrnila na Primorsko, od koder je izviral tudi njen mož. Moževa služba je terjala nenehne selitve in sicer od Kranja, Prevalj, Slovenj Gradca in Tolmina. Nazadnje

so se ustalili v Kanalu. Po moževi smrti, leta 1987, je zime preživljala pri sinovih v Novi Gorici. Do devetdesetega leta se je še sama oskrbovala in rada delala na svojem vrtu. Sedaj svojo starost preživlja v domu upokojencev.

Ima tri vnuke, pravnuka Jana in pred kratkim rojeno pravnukinjo Emo. Škoda, da ji ni dano, da bi bolj uživala v njihovi družbi.

Na slovesnosti v domu so ji čestitke izrekli še župan **Andrej Maffi**, svetnik novogoriške občine **Erzetič Ivan**, terapevtka **Jejčič Mojca** in oskrbovanka doma stoletnica **Matilda Močnik** iz Deskel. Za posebno vzdušje pa je poskrbel domski zbor, ki je zapel himno. Učakati sto let ni kar tako. To je poseben rojstni dan. Nekateri se zavedajo svoje visoke starosti in z veseljem praznujejo. Spet drugim ni dano, je pa vsekakor za družino lep in prazničen dan. Ob tem pa gre vsa zahvala osebju doma, ki izredno lepo skrbi za svoje oskrbovance.

Še letos uporabno dovoljenje za prostore Kluba kanalske mladine

Petra Paravan, foto: Danijel Markič

Klub kanalske mladine (KKM) je s prijavo na razpise iz občinskega proračuna dobil 10.958 evrov za svoje programe. Predsednik kluba **Andraž Gregorčič**, ki je tudi občinski svetnik (LDS), poudarja, da so z izidom le delno zadovoljni: »Zdi se nam, da glede na kilometrino, ki jo imajo naše športne prireditve (Tri na tri, Beachvolley) dobimo premalo denarja za njihovo nadgradnjo. Ne zdi se nam pravično, da moramo denar, ki ga dobimo iz razpisa za mladinsko kulturo, porabiti za Festival Kontrada, saj ni namenjen izključno mladini, temveč širšemu občinstvu. Želimo si, da bi v prihodnosti iz razpisa za mladinsko kulturo financirali le dogodke, ki so namenjeni mlajši populaciji. Za Kontrado pa bi si želeli, da se sredstva dobi iz drugih virov.« Letos bi radi prostore KKM-ja, ki so v priložju kanalske telovadnice dokončali in pridobili uporabno dovoljenje, za kar imajo tudi zagotovljena sredstva v občinskem proračunu. Sicer pa so z deli v klubu v tem letu napredovali, ker so uspeli pritegniti mlade različnih starosti. V klubu se vrstijo najrazličnejši dogodki, s katerimi želijo popestriti dogajanje v Kanalu. V okviru finančnih možnosti tako organizirajo zabave, družabne večere in tekmovanja v različnih igrah, navsezadnje pa tudi »samo« druženje mladine v klubskih prostorih. Zelo odmeven je bil dobrodelni žur, ki so ga namenili za nakup avtomatskega defibrilatorja, zato se zahvaljujejo sponzorjem in donatorjem, ki so prispevali k nakupu naprave ter vsem, ki so prostovoljno pomagali pri pripravi in izvedbi dobrodelnega večera.

Vodstvo KKM sestavljajo predsednik **Andraž Gregorčič**, podpredsednik **Matija Dugar** ter člani **Danijel Šarič**, **Tina Ferlic** in **Andrej Markič**.

Festival Kontrada 2011, Mojo hišni band

Nagrade in priznanja za najbolj zaslužne

Občinske nagrade so dobili Radivoj Velušček, Klemen Nanut in Karitas Kanal

Irena Hočever-Križnič, foto: Bruno Bizjak

Letošnja proslava ob prazniku naše občine se je v Kulturnem domu v Desklah odvijala prav na občinski praznik, 29. aprila. Prijetno in živahno prireditev so oblikovali člani gledališkega društva Kontrada Kanal, učenci OŠ Kanal in otroci POŠ ter vrtca Kal nad Kanalom. Slavnostni govornik, župan **Andrej Maffi**, je med drugim poudaril, da v naši občini kljub gospodarski krizi ni čutiti večjega odpuščanja delavcev in da je gospodarstvo stabilno. Najzaslužnejšim občanom in skupinam je na koncu slovesno podelil tri občinske nagrade, pet občinskih priznanj in posebno pohvalo Občine.

Občinski nagrajenci za leto 2011 so **Radivoj Velušček**, predsednik Društva obolelih zaradi azbesta, za vztrajno in neomajno prizadevanje za pravice obolelih delavcev zaradi azbesta; **Klemen Nanut**, pevovodja, za dolgoletno posvečanje prostega časa vodenju pevskih zborov, saj že 35 let vodi kanalski Mešani cerkveni pevski zbor, 20 let pa pod njegovim vodstvom deluje Moški pevski zbor Kazimir Nanut, ki je med drugim gostoval pri izseljencih v Ameriki in v Milanu; **župnijska Karitas Kanal** za dvajsetletno humanitarno delo in organizacijo številnih družabnih dejavnosti, od srečanj zakonskih jubilarov, miklavževanja, srečanj starejših.

Občinska priznanja so prejeli **Stojan Valentinčič** za prizadevno delo v Svetu KS Deskle-Anhovo, **Sonja Kralj**, ker je kot aktivna predsednica kanalskega Društva upokojencev oblikovala družbeno prepoznaven program društva, **Deni Drnovšček** za eno od glavnih vlog v filmu Črni bratje, **Irma Lipičar** za prizadevno delo v edini trgovini v Kalu nad Kanalom in širši okolici ter **Lovsko društvo Anhovo-Deskle** za delo v loviščih, čistilnih akcijah in sodelovanje z drugimi društvi v občini. Posebno pohvalo občine sta prejeli **Nadja Velušček** in **Anja Medved**, avtorici dokumentarnega filma Trenutek reke, ki prikazuje tudi naše kraje in ljudi. Kakor sta dejali, na poti od izvira do izliva Soče srečamo različne ljudi, z različnim odnosom do reke. Zato to ni film o Soči, ampak o našem odnosu do narave.“

V imenu nagrajencev se je vsem zahvalil Radivoj Velušček. Spomnil je na uničujoče posledice pretekle rabe azbesta v naši občini, in opozoril, da si podobnega onesnaževanja okolja, tudi zaradi odgovornosti do naših otrok, ne bi smeli več dovoliti.

Otroci s podružnične šole in vrtca v Kalu nad Kanalom

Mladi pianist Peter Nanut

Letošnji občinski nagrajenci

Odnos.si za zdrav življenjski slog

Natečaj za ustvarjalno poglobljeno razmišljanje o odnosih do sebe, drugih in okolja je na OŠ Deskle in Kanal izvedel novogoriški Zavod za zdravstveno varstvo, finančno pa ga je podprla občina

Tekst: Kristina Brovč Jelušič (ZZV NG) in Lea Širok, foto: ZZV NG

„Odnos.si“ je bila rdeča nit lanskoletnih dejavnosti mreže slovenskih zdravih šol, v katero je povezanih 268 osnovnih in srednjih šol ter dijaških domov. Ta tema ni bila naključna, saj poudarja celosten vidik zdravja, ki izhaja iz odnosa do sebe, do drugih in do okolja.

Sodelujoče šole so tako več pozornosti namenjale spodbujanju in omogočanju pozitivne samopodobe, izražanju čustev, učenju dobre komunikacije, socialnih veščin, mirnemu razreševanju konfliktov, ipd. Obenem pa so učencem z različnimi projekti pomagale oblikovati odnos do okolja, zdrave prehrane, gibanja, zasvojenosti, higijene, prostega časa, uporabe računalnika, skratka, do zdravja in življenja nasploh.

Mrežo koordinira Inštitut za varovanje zdravja RS (IVZ), financirata pa jo zdravstveno in šolsko ministrstvo.

Na natečaj Odnos.si, ki ga je ZZV Nova Gorica letos organiziral v kanalski občini, je prispelo 60 zelo zanimivih literarnih in likovnih izdelkov, junija pa smo na zaključni slovesnosti podelili nagrade, o katerih je odločala strokovna komisija.

Na OŠ Kanal so nagrade dobili: skulptura in poezija „Tri banane“ avtoric **Maše Mrak**, **Nine Jakopič** in **Mance Šuligoj** (mentorica je bila **Andreja Krpan**); poezija „Jesti ali ne jesti – to ni vprašanje“ avtoric **Neže** in **Klementine Medvešček** (mentorica: **Suzana Kavčič**); strip „Jesti ali ne jesti“ **Nike Kralj** (mentorica **Anka Jug**).

Na OŠ Deskle pa so bili nagrajeni: poezija „Prijateljstvo“ avtoric **Ellen Kaluža** in **Košute Skok** (mentorica: **Ana Košuta Skok**); igrice „Mmm, kako dobro je to jabolko“ **Petre Ivančič** (mentorica **Alenka Farina**), risba „Odnos do sebe, do drugih“ **Hane Gabrijelčič** (mentorica: **Alda Zimic-Ozbek**).

Nagrajencem smo podelili potrdila o sodelovanju, majčke z logotipom avtorice **Petre Mozetič** in set za badminton. Vsem sodelujočim želimo uspešen zaključek šolskega leta ter okrepitevne počitniške dni v krogu prijateljev.

Vzgoja odnosov med ljudmi je pomembna

Dobri 'odnosi' so nagrajeni

Občinski odbor NSi družinama polepšal praznike

Namesto božično-novoletnih voščilnic 300 evrov enkratne finančne pomoči za družini

Slavko Jereb, predsednik OO NSi Kanal, foto: Karitas Ročinj

V času božično-novoletnih praznikov se vsako leto spomnimo prijateljev, sorodnikov, znancev in sodelavcev, s katerimi želimo ohraniti pristne človeške odnose, dobro sodelovanje in jim zaželeli veliko sreče na družinski, osebni in poslovni ravni tudi v novem letu.

Člani občinskega odbora NSi Kanal pa ugotavljamo, da je poleg dobre in tople besede ter lepih želja v naši neposredni sosesčini še marsikatera družina, ki je v teh kriznih časih potrebna tudi finančne pomoči. Zavedamo se namreč, da živimo v času gospodarske krize, krize vrednot in nenazadnje tudi krize družine. Zato smo se odločili, da namesto božično-novoletnih voščilnic nekemu polepšamo praznike. Preko župnijske Karitas Ročinj smo dvema družinama v stiski iz naše občine nakazali 300 evrov enkratne finančne pomoči. Prepričani smo, da sta družini sredstva koristno porabili za njihove osnovne potrebe. S podobno pomočjo je OO NSi Kanal v letu 2008 polepšal praznike družinama v Kanalu, v letu 2009 pa družinama v Desklah.

Predaja čeka za družini

Lepo je pomagati

Z odbojko do denarja za nakup knjig v vrtcih Kanal in Deskle

Odbojarski klub Salonit Anhovo-Kanal in kanalska občina sta organizirala humanitarno akcijo Lepo je pomagati. Klub se je tako odpovedal vstopnini na tekmi četrtfinala državnega prvenstva med ekipama Salonit Anhovo in UKO Kropa, ki sta jo odigrali 2. aprila v Kanalu.

S pomočjo zvestih navijačev smo zbrali 768 evrov.

Polovico zbranega zneska oziroma 384 evrov smo izročili ravnateljici OŠ

Kanal **Milki Zimic**, ki bo sredstva namenila dopolnitvi knjižničnega gradiva za kanalski vrtec. Drugo polovico zbranega zneska pa ravnatelju OŠ Deskle **Vojku Simčiču**, ki bo sredstva namenil za nakup didaktičnega materiala za desklanski vrtec.

Vsem, ki ste pri dobrodelni akciji pomagali, se v imenu OK Salonit Anhovo-Kanal in Občine Kanal ob Soči, iskreno zahvaljujemo!

Osvobajanje pogleda v Ročinju

Modna revija Mojce Dugar in razstava Sabine Kumar

Tina Krog, foto: Simon Prinčič

V Domu Valentina Staniča v Ročinju se je 17. aprila zgodil prav poseben kulturni dogodek. Lahko smo namreč uživali v prireditvi, ki je na izviren način povezala modno revijo in poezijo, glasbo in slikarsko razstavo. Da ne bo nekaj vsakdanjega, pa smo vedeli že zaradi vzdušja in ob pogledu na sceno. Rdeča nit dogodka, ki je v vseh pustil globok pečat, je bila svoboda. Prav takšen je bil tudi naslov modne kolekcije **Mojce Dugar**. Nevsakdanje, dramatično predstavljena kontroverzna modna kolekcija je dokazala, da je svoboda še vedno dosegljiva! Ob tem je neverjetno vzdušje ustvaril virtuoz **Aleš Valentinčič**, ki je na kitaro „v senci“, a vživeto in v sozvočju s tematiko spremljal dogajanje. Dogodek se je začel s poezijo in refleksijo o

svobodi **Tine Krog**, nadaljeval pa z odprtjem razstave portretov akademske slikarke **Sabine Kumar**, ki je s svojimi deli povsem prepričala in navdušila. Organizatorjem „Osvobajanja pogleda“ je zagotovo uspelo osvoboditi poglede, saj so navdušili številčno publiko (našteli so okrog 150 obiskovalcev!). Prisotni so se od začetka lahko prepustili toku, ki jih je pripeljal do nekakšne končne katarze. Večina je odšla skorajda ganjena, vsekakor pa polna vtisov. Vse kaže, da so sporočilo dogodka dojeli in tudi sprejeli: „Glej svobodno! Ostani svobodna, ostani svoboden! Smrt vsem nestrpnostim in vsem krivicam za svobodno življenje vseh!“

Morda se sliši neverjetno, a dogodek je organizirala skupina entuziastov, brez okrilja društev ali drugih

organizacij. Nekaj denarja sta sicer prispevala KS Ročinj-Doblar in KD „Valentin Stanič“, organizacija in izvedba, od zamisli do končnega dogodka, pa je bila stvar dobre volje in odličnega sodelovanja posameznikov: Mojce Dugar, Tine Krog, **Sabine Kumar**, Aleša Valentinčiča, **Gabrijele** in **Gabrijela Ipavca** ter še nekaj nepogrešljivih pridnih rok, ki jim je dogodek uspelo izpeljati na zelo visoki ravni. In to skorajda iz nič, le z odprtimi očmi in z odprtim umom. Ja, tudi nekaj grenkih polen pod nogami in nezaupanja je bilo, a so tudi te ovire preskočili. Ta večer je dokaz, da je ustvarjalnost res čarobna paličica. Še posebej, če je namen dober. Zaradi izjemnega odziva in vabil pa že načrtujejo ponovitve, tako da si boste dogodek lahko ogledali tudi, če ste ga prvič zamudili.

Radijski piknik v Zavrhu

V Zavrhu ne manjka sosedske pomoči in dobrih medsebojnih odnosov

Tekst in foto: Vaška skupnost Zavrh

Pred več kot mesecem dni je Andreja prišla domov z idejo, da bi našo vasico in vaščane prijavili na nagradno igro Radia 1, Piknik za 30 ljudi. Tako smo na uredništvo poslali pismo, v katerem smo se predstavili kot prebivalci majhne vasice oziroma zaselka Zavrh v občini Kanal ob Soči, s čudovitim pogledom na Krn, Kanin in Matajur. Nato smo nadaljevali: „Vas šteje, ne boste verjeli, celih 18 ljudi, ki pa se med sabo zelo dobro razumemo. V teh časih je zelo težko pričakovati sosedsko pomoč in dobre medsebojne odnose, v naši vasi pa se tega dobi na pretek. Skupaj gradimo, pospravljamo, grabimo seno, skupaj gonimo krave na pašo, skrbimo za urejeno okolico vasi, radi pa tudi popazimo na sosedovo hišo, ko je ta na dopustu. Skozi celo leto pripravljamo razna vaška srečanja - šalamjade, pršutjade, šnopcjade, kruhjade, pecivjade, na nove pridobitve sosedov pa pridno nazdravljamo in nevoščljivosti ne poznamo. Skupaj praznujemo rojstne dneve in dvigujemo zastavo ob državnih praznikih. Za tako skupnost se spodobi, da ima tudi svoj praznik. In ne boste verjeli, imamo ga že od leta 2005, poimenovali pa smo ga kar po domače, 'Prasc'. Že zjutraj se začne vrteti odjokič, ne manjka niti športnih iger, harmonike in najpomembnejšega faktorja - smeha. Ob rezanju prašiča pa zapojemo Zavrhovsko

himno – Zavrhm.“

Na koncu pisma smo jih povabili, naj se o našem gostoljubju še sami prepričajo. In res, izbrali so prav nas. Veselje je bilo nepopisno. Hitro smo se se dogovorili o programu ob prihodu gostov z Radia 1 in Perutnine Ptuj, ki je bila sponzor piknika. Za delo je poprijela cela vaška skupnost. Povabili smo sorodnike, izdelali smo velik transparent, natiskali majice za vse vaščane, postavili šotor, ženski del je pripravil sladke in slane dobrote. Končno je napočil trenutek srečanja s simpatično voditeljico **Katarino Papič** in fanti iz Perutnine. Najprej,

kot se spodobi za praznik, dvig zastave s slovensko himno, nato pa smo predstavili kratko zgodovino Zavrha in prebivalce. Pika na i pa je bil tako imenovani »premik«, ko cela vas pospremi krave z enega na drug pašnik. Smeha za prodajati. Seveda smo zapeli tudi Zavrhovsko himno. Gostje so bili deležni razstave dobrot iz 'češpe', zavrhovskega narodnega drevesa, ki je znana tudi po svojem slavošpevu.

Peli smo, se smejali in plesali, kakor se za Zavrh spodobi in si ob slovesu obljubili, da se še kdaj srečamo.

Pust ponovno pregnal zimo iz Gorenjih Deskel

Po več letih so prebivalci Bevkove ulice v Desklah skupaj organizirali pustno rajanje

Tekst in foto: Gorenje Deskle

Okrog petdeset mask se je zbralo "na vasi pri fontani", nato pa so skupaj obiskale vse stanovalce ulice. "Na vasi", kjer so se okrepčale, se jim je na poti do zadnje hiše v Bevkovi ulici pridružila še skupina pojočih nun. »Pustarji« so nato skupaj z vaščani pustno rajanje nadaljevali na taborniškem prostoru ob hrani, pijači in glasbi mladega harmonikarja s tolminskega. Dan se je zaključil v poznih večernih urah, nadaljeval pa čez teden dni, ko so se vsi vaščani ponovno zbrali na pikniku. Pripravljalni odbor in maske se zahvaljujemo vsem vaščanom in sodelujočim pri pripravi pustnega rajanja in upamo, da se ob naslednjem pustu ponovno srečamo v še večjem številu.

Razglednica iz Kala nad Kanalom

Alenka Hvala, foto: Robert Kumar

Od zadnje številke Mosta je preteklo že nekaj vode, dogajanje v našem kraju pa je bilo v tem času pestro. Za decembrsko Miklavževanje so otroci veroučnih skupin pripravili igrice "Kako postati junak", Miklavž pa je velike in majhne otroke obdaril. Snega je bilo letos le toliko, da smo lahko preizkusili kalsko smučarsko progo, ki je bila odlično pripravljena. Škoda, da je trajalo samo en vikend, saj so se člani SK Salonit Anhovo zelo potrudili. Upamo, da so kalski pustarji uspešno opravili delo in da bodo naše kleti polne debelega krompirja. Pustni sprevod je obiskal vse zaselke in osamljene domačije naše krajevne skupnosti, za kar se moramo zahvaliti **Davidu Pirihu** iz Bodreža in **Simonu Jakopiču** z Banjšic, ki sta posodila svoja kombija, šoferjema pa za varno opravljeno delo. Na občnem zboru turističnega društva smo sprejeli program letošnjega, dan zatem pa smo v okviru občinske čistilne akcije pošteno očistili našo krajevno skupnost. Aprila smo ustanovili folklorno skupino, s katero bomo obujali že skoraj pozabljene plesne in oživljali etnološke značilnosti našega kraja. Ker v Kalu nimamo primerne prostora, skupina brusi pete v novem objektu v Levpi. Tradicionalni pohod "Za Jurjevo na Lašček" smo letos zaključili s plesom. Pozabljeno tradicijo ob prazniku našega patrona sv.

Jurija je obudil naš krajan, ki je na domačem dvorišču za pohodnike organiziral zabavo s plesom. Konec aprila smo kresovali na Dušci. Češnja v neposredni bližini prizorišča si še do danes ni opomogla. Po nekaj letih zatišja bodo mladi barve Kala nad Kanalom ponovno zastopali na nogometnih turnirjih, prvi petek in soboto v avgustu nas čaka Bukafest 2011, prva nedelja v septembru pa je rezervirana za krajevni praznik.

Romarji iz župnij Deskle in Gorenje polje smo od 12.5. do 15.5. obiskali večno mesto Rim. V nedeljo, 15.5. smo se zbrali na trgu Sv. Petra romarji iz celega sveta. Med mnogimi zastavami sta zaplapolali tudi slovenska zastava in zastava občine Kanal ob Soči v pozdrav papežu Benediktu XVI. Foto: Srečko Markič

Slovenija - raj za mafijo

Družbeno satirični morščanski pust
Foto: Rafael Marn

PGD Avče z "novim" vozilom

Tekst in foto: PGD Avče

Večina ljudi ponedeljkov ne mara, smo pa člani Prostovoljnega gasilskega društva Avče nestrpno pričakovali ponedeljek 18. aprila. Od PGD Dobrovo smo namreč odkupili rabljeno gasilsko vozilo Mercedes in po dolgotrajnem pripravljanju dokumentov je vozilo v ponedeljek zvečer končno pripeljalo v vas. Sprejelo ga je veliko število članov društva in tudi župan **Andrej Maffi** je skupaj z nami nazdravil vozilu srečno pot. Ker je z vozilom mogoče naenkrat prepeljati več kot 6.000 litrov vode, bo pomembno prispevalo tako k avtonomiji društva, kakor tudi požarni varnosti na območju PGD Avče in celotne občine. Do danes se je vozilo že izkazalo, saj smo z njim v sušnem obdobju oskrbovali prebivalce z našega območja s pitno vodo, sodelovalo pa je tudi že pri gašenju požara v naši vasi. Zaenkrat še čaka na svojo garažo, saj adaptacija gasilskega doma v Avčah še ni zaključena. Zato si je mesto poiskalo kar med našo opremo, sedaj pa se bojimo, da bi tu predolgo ostalo. Na pomoč!

Gasilsko popoldne v Ročinju

Najmlajši gasilec še ni dopolnil dveh let

Tekst in foto: Lea Malnič

Kulturno društvo "Valentin Stanič" Ročinj - Doblar je pod mentorstvom **Ane Malnič** 12. junija organiziralo gasilsko popoldne. Prišlo je veliko otrok in odraslih, naš poseben gost pa je bilo Prostovoljno gasilsko društvo iz Mosta na Soči. Prispeli so s sireno in dvema gasilskima avtomobiloma. Otroci so odprtih ust gledali, kaj se dogaja. Nadeli so jim čelade, maske ter gasilske obleke. Nato so razkazali gasilske avtomobile in opremo. Temu je sledil najrazburljivejši del dneva - gašenje. V kotlu so ustvarili požar, ki so ga otroci gasili najprej z vodo, nato pa še s prahom. Tisti, ki je želel, se je preizkusil in tako smo imeli tudi zelo mladega gasilca, ki še ni dopolnil dveh let. Ročinj je vsekakor postal varen pred požari!

Preden so pospravili gasilsko opremo in gasilec pomahali v slovo, so otroci zlezli v kabino gasilskega avtomobila in pri tem neizmerno uživali. Temu je sledila posebna naloga. Izdelali so vsak svoj gasilski avtomobil iz kartonskih škatel in ga poparvali. Za konec so se okrepčali s sokom in piškoti ter polni vtisov odšli domov.

Društvo upokojencev Kanal najboljšo športno društvo Severne Primorske

Članice DU Kanal zlate v pikadu in srebrne v balinanju, člani prvi v streljanju z zračno puško, tretji v balinanju in pikadu

Franc Komac, predsednik DU Kanal, foto: DU Kanal

Društvo upokojencev Kanal se je konec maja udeležilo 8. športnih iger upokojencev severnoprimske regije. Nastopali smo v številnih panogah. Osvojili smo 6. mesto v reševanju križank, 3. mesto v streljanju z zračno puško, balinanju v moški konkurenci in pikadu v moški konkurenci, 2. mesto v balinanju v ženski konkurenci ter 1. mesto v pikadu v ženski konkurenci. S tem uspehom si je ženska ekipa v pikadu zagotovila tudi nastop na državnem prvenstvu. Osvojili smo tudi 1. mesto v streljanju z zračno puško in 1. mesto v pikadu-ženske v posamični konkurenci.

V skupnem seštevku pa je Društvo upokojencev Kanal zasedlo prvo mesto med 22 sodelujočimi društvi. Vsem nastopajočim iskrene čestitke.

Na naslednjih igrah bi radi tekmovali tudi v športnih panogah, kjer nimamo popolnih ekip, zato pozivamo vse, ki radi rešujejo križanke, igrajo šah, streljajo (ženske), kegljajo in ribarijo, da se nam pridružijo.

Klub tajnic obeležil petnajst let

Klub tajnic Severne Primorske je februarja praznoval 15. obletnico. Ker sta bivša predsednica **Nataša Jerončič** in sedanja predsednica kluba **Karmen Paravan** doma iz kanalske občine, je klub priredil slovesnost v gostišču Križnič v Kanalu. Zbrane tajnice s severnoprimskega območja in povabljenе tajnice iz Gorenjske, Krasi in Notranjske je z nagovorom pozdravil župan občine Kanal ob Soči, **Andrej Maffi**, dogodek pa je glasbeno popestrila vokalna skupina Liška dekleta. Ker pa je le nekaj dni prej družini Erzetič iz Zagomile zgorela streha, so prisotne tajnice izvedle dobrodelno akcijo z izbiranjem denarja.

Iniciativni odbor za oživitvev **Kluba goriških brigadirjev** vabi brigadirje vseh generacij, ki so s svojim sodelovanjem pomembno prispevali k povojni obnovi ter hitremu gospodarskemu in družbenemu razvoju naše domovine Slovenije ter – takrat skupne države – Jugoslavije. Vabimo vas, da se **vključite in postanete člani Kluba**, ki bo združeval **udeležence delovnih brigad** iz občin Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko, Goriška Brda in Kanal ob Soči. Prijavijo pa se lahko tudi vsi iz drugih območij, ki si to želijo.

Namen in cilj kluba je uresničiti željo številnih brigadirjev po povezanosti, srečevanju in druženju, oživitvi vrednot, ki so nas povezovala ter zgodovinskemu ovrednotenju tega spomina. Obenem bi se radi pridružili verigi že obstoječih klubov v naši domovini.

S tvojim prostovoljnim članstvom boš pripomogel, da bo naš Goriški klub brigadirjev takšen, kot si ga vsi želimo.

Pristopne izjave lahko dvignete v **prostorih TICa v Kanalu** in jih izpolnjene tam tudi oddate. Čas za prijavo je do 15. septembra 2011.

Za dodatne informacije lahko vsak delovnik od 19h do 20h pokličete člana iniciativnega odbora za področje občine Kanal ob Soči, **Jožico Strgar** (GSM: 041 525 592) in **Franca Pipana** (GSM: 051 230 642).

'Naš' maestro, Anton Nanut, Prešernov nagrajenec za življenjsko delo

Po študentski Prešernovi nagradi in nagradi Prešernovega sklada je letos dobil še najvišje priznanje za ustvarjanje v kulturi. Maestro Nanut prihaja iz družine glasbenikov, je delaven in perfekcionista, navdihuje pa ga življenje samo.

Petra Paravan

Bil je sončen ponedeljek, ko sem potrkala na vrata na Trgu svobode v Kanalu. Vrh stopnic sta me že čakala Anton in Milojka Nanut. Milojka se je odpravljala na sprehod. Anton ji je rekel, naj le ne bo predolga, ona pa je v nasmehu odgovorila: »Ne, Nanutko, ne bom!« V dnevni sobi, polni ženinih slik, sva začela pogovor. Prvo vprašanje sem namenila Kanalu. Vprašala sem ga, kako doživlja svoj kraj, kaj mu pomeni?

Kanal je moj dom in bolj kot postajam starejši, bolj se vračam v svoj rojstni kraj. V Ljubljano sem šel študirat že leta 1949. Vendar je Kanal še vedno moj prvi dom! Potem je moj dom postal kraj, v katerem sem bival, najdlje v Ljubljani, kjer še danes formalno stanujem, a sem dejansko več časa na morju, v kraju nad Opatijo. Kar dolgih 17 let sem živel v Dubrovniku, pa še kje drugje. Kanal mi je, enostavno povedano, pri srcu! Ko so bili starši živi, sem pogosteje prihajal domov.

Kakšni spomini vas vežejo na otroštvo in mladost v Kanalu?

V Kanalu sem hodil v osnovno šolo. Spomnil sem se, da sem eno leto kot študent celo poučeval na kanalski šoli (nadomeščal sem bolnega učitelja). Menda sem bil zelo strog učitelj, seveda sem kot mlad študent učence preveč »matral« s teorijo. Takrat je bil moj učenc Marijan Gabrijelčič, s katerim sva kasneje veliko sodelovala. Spominjam se, kako smo med vojno z otroki, skriti v zakristiji, prepevali pesmi, celo partizanske. Večkrat pa tudi pripovedujem, da je bila pri mašnem petju navada, da se je 'preludiralo' (z glasbilo improviziralo za uvod op.a.), jaz pa sem pogosto kar malo zavil v kakšno partizansko pesem. Dekan, ki je bil čudovit človek, je to opazil in me pri spovedi opomnil, češ, pazi kaj delaš! Ob tem se tudi vedno pošalim, da sem bil kot pomočnik mitraljezca Jožeta Opaltarja med osvoboditelji Kanala. Ko sva prišla na prazen kanalski trg, je iz »faruža« prišel le župnik in rotli: »Tonče, ne streljajte, ne streljajte! Pomembnega dogodka se spomnim tudi iz ljubljanskega obdobja. Leta 1953 sem s primorskimi študenti, ki smo bivali v Domu Ivana Cankarja, ustanovil Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec in prvi ustanovitveni koncert smo imeli leto kasneje prav v Kanalu, v dvorani pri Križniču. S tem zborom nisem nikoli več gostoval v Kanalu. Mogoče so s tem zborom v Kanalu pozneje še kaj prepevali moji študentje z akademije, ki so ga prevzeli, ne vem. Ampak zanimivo bi jih bilo spet povabiti na koncert v Kanal.

Ste kot Kanalec igrali tudi odbojko?

Seveda! Bil sem med tistimi, ki so ustanovili odbojko, prva ekipa. Potem so prišle nove generacije. Tudi moj brat Jože je bil odbojkar, mlajši so celo postali zvezde slovenske odbojke. Priznam, da nisem bil med boljšimi: ker sem bil bolj počasen, so me namreč klicali »Megla«. Igrali smo za občino, na Brjarju. Organizirali smo tekme in gostovali smo tudi v Kobaridu. Čudovito je bilo kasneje slišati, da je kanalski klub požel velike uspehe. Igrali pa smo tudi nogomet v Rodežu. Kanal je bil vedno kraj, z veliko umetniki in športniki. Bil je vas, kjer smo se vsi poznali. Tisti, ki smo igrali odbojko, smo se ukvarjali tudi z drugimi aktivnostmi. Spomnim se, da sem nekoč režiral neko igro, imeli smo namreč dramsko sekcijo, pa folklorno skupino. Igral sem harmoniko, veliko smo plesali, da ne omenjam pevskih zborov.

Glasba vam je bila tako rekoč položena v zibko. Vaš oče je bil organist, mati pa pevka. Kdaj ste se zares začeli ukvarjati z glasbo in katere instrumente ste igrali?

Na nek način mi je bila glasba res položena v zibko. Igrati sem začel v cerkvi kot organist, ko sem prevzel mesto očeta, ki so ga vpoklicali v italijansko vojsko in nato poslali v taborišče. 'Orglal' sem do njegove vrnitve. Po osvoboditvi, ko me je stric vzel s seboj, sem v Vipavi s skupino recitiral »Samo milijon nas

Foto: Toni Dugorepec

„Bil sem med tistimi, ki so ustanovili odbojko, prva ekipa. Priznam, da nisem bil med boljšimi: ker sem bil bolj počasen, so me klicali 'Megla'.“

je« in družbo nato zabaval še na klavirju. Po letu 1945 smo imeli veliko dejavnosti. Stanovali smo na Brajdi, v Kovačevi hiši, kjer smo na terasi vadili s tamburaši. Od takrat ni bilo več tradicije tamburic. Na podstrešjih smo našli inštrumente kot so bisernice, kontrašice, berdo, na katere sem se naučil igrati, potem pa sem naučil igrati še druge. Dobil sem nek star violončelo in začel poigravati nanj. Spomnim se dela »V kraljestvu palčkov«, ko sem organiziral orkester: prijatelja z Mosta na Soči sem povabil, da je igral čelo ali klavir, drugi prijatelj je igral harmoniko, a sem mu rekel, da mora igrati violino. Ker pa ni poznal not, sem ga naučil le celinke, da je lahko igral tretjo violino in tako rekoč vlekli po praznih strunah. Kulise za to igro nam je naredil Riko Debenjak.

So vaši bratje in sestre tudi glasbeniki?

Ker je bil oče organist, se je spodobilo, da je mama zraven očeta pela na koru. Imela je čudovit sopran. Med prvimi je pela pesmi, ki jih je napisal prijatelj Alojz Srebotnjak. Denimo, »Ne, jaz nočem še umreti«. Bila je odlična pevka s čudovito barvo glasu. Še ko je bila starejša, je vadila klavir. Ko sem prihajal domov, sem jo vedno spremljal na klavirju. Zdaj tradicijo na koru nadaljuje moj brat Klemen, organist in vodja moškega pevskega zbora. Njegov starejši sin je bil zelo nadarjen! Slišal pa sem tudi Petra, ki odlično igra klavir! Tudi brat v Gorici je igral pozavno, vrsto let je bil pri Beneških

fantih. Njegov sin, ki je žal pred kratkim preminil, je prav tako študiral glasbo. Z glasbo sta povezani obe sestri. Kazimira, poročena Lužnik, je sicer naredila kariero v maratonu, ima pa že 77 let in več kot tisoč pokalov! Njena hči je učiteljica klavirja, pianistka, enako tudi vnukinja, prav pred kratkim jo je profesor Gadžijev pohvalil. Druga sestra Dominika živi v New Yorku. Ob osamosvojitvi sta z možem pomagala vzpostavljati stike. V Združenih Narodih so obesili zastavo in ona je prva zapela slovensko himno. Še vedno vadi petje.

Kakšne želje ste imeli v otroških letih?

O tem nisem razmišljal veliko... Prve prave lekcije sem dobil pri skladatelju in profesorju Emilu Komelu v Gorici. Letos je Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel v Kulturnem centru Lojze Bratuž pripravil njemu in njegovim učencem posvečen koncert. Povabili so me, da bi kaj povedal o njem, a nisem kaj dosti pripovedoval, saj sem bil takrat star komaj 10, 11 let. Spomnim pa se, kako nam je na mizo postavil kalejdoskopu podoben aparat, da smo lahko gledali sličice, medtem ko smo čakali na lekcije. Ko so zatulile sirene in opozorile na bombardiranje, mi je svetovel, naj grem iz Gorice. Šel sem do Solkana k mostu, kjer sem se usedel in čakal. Zanimivo pa je, da so drugi ali tretji dan po tem most bombardirali. Jaz pa sem šel prav tja!

Ste prvi častni občan naše občine, v rodnem kraju ste ustanovili festival Kogojevi dnevi. Kako se je porodila zamisel za ta edinstveni slovenski festival sodobne glasbe?

Festival sva osnovala skupaj z Marijanom Gabrijelčičem. S programom sem se vedno ukvarjal jaz, Marijan pa je pripomogel tako, da me je vsako leto priganjal zaradi programov. Na začetku sva mislila, da bi se festival imenoval Slovenski glasbeni dnevi, a potem sva ga že zaradi veličine skladatelja Marija Kogoja poimenovala po njem. Vesel sem, da imamo ta glasbeni festival prav v Kanalu. Drugo leto mu bom namenil poseben koncert, saj bom praznoval obletnico »20 do«, kakor ji pravi prijatelj Ciril Zlobec.

Kakšen je vaš odnos do skladatelja Marija Kogoja in njegovega ustvarjanja?

Njegova dela sem spoznal kot študent, igral sem iz njegove zbirke Malenkosti ali Piano. Že takrat sem veliko slišal o Črnih maskah. Samo Hubad je v času študija postavil Črne maske v

Operi, a takrat nisem niti pomislil, da bom kdaj sam dirigiral naše najboljše operno delo.

Veliko pozneje, leta 1990, me je direktor Opere povabil k sodelovanju pri pripravah za predstavo Črne maske. Seveda sem z veseljem privolil, saj imamo v Kanalu po njem poimenovan festival, iz stanovanja pa gledam v njegov kip. Takrat sem porabil veliko energije, da smo to operno predstavo res dobro pripravili. Gospa Korez Korenčan je imela intervju s tenoristom Jurijem Rejo, ki me je celo pretirano hvalil. Pogosto so me tudi spraševali, kaj je s to partituro, saj še vedno ni natisnjena. Zdaj sem slišal, da jo bodo natisnili in izvedli v Mariboru. Res je, da bi lahko skladateljem po svetu bolj predstavili to operno delo. Sicer pa sem se veliko družil z Marijevim sinom, ki je pel v slovenskem oktetu, preden sem ga prevzel. Bil je tudi knjižničar v Slovenski filharmoniji. Kogoj je gotovo največji skladatelj. Josip Vidmar mi je pripovedoval, kako Kogoj ni bil le izjemen umetnik, pač pa predvsem izjemen intelektualec.

V Kanalu in okolici mnogi ustvarjajo na glasbenem, likovnem, literarnem področju. Zdi se, da je ta naš prostor precej ustvarjalen. Kako lahko rodni kraj vpliva na umetnika?

Vsekakor vpliva. Ko je mati šla v New York, je rekla, da je Kanal najlepši kraj na svetu. Seveda je pitoresken. Mislim, da na to vpliva tradicija. V Kanalu je bilo vedno aktivno prosvetno društvo, pa cerkvena glasba, vzgoja šolskih zborov. Sploh ta naša dolina se mi zdi tako ustvarjalno močna. Skozi čas nam je dala ogromno pesnikov, pisateljev, slikarjev. Lahko smo

ponosni na to tradicijo. Tudi danes ima Kanal gledališko skupino, žal mi je, da ni mešanega pevskega zbora. V Desklah pa je, in vodi ga Adela Jerončič, ki sem jo učil igrati klavir.

Vaša žena je slikarka, ki je za vašo 75-letnico pripravila razstavo v Galeriji Rika Debenjaka. Vas bo naslednje leto ob jubileju počastila z razstavo vaših portretov?

Da, žena je slikarka. Slikarstvo pa je začela študirati šele, ko se je upokojila in je tudi diplomirala. Pravkar ima razstavo v Ljubljani, kjer se predstavlja s 40 slikami, med katerimi je tudi pet mojih portretov. Poznavalci trdijo, da je izjemna portretistka. Uvrstili so jo na razstavo slovenskih portretistov. Naslednje leto, ko bo »20 do«, bo pripravila razstavo s prav s takim številom mojih portretov. Sedaj jih ima okrog 65, je pa res, da zadnje čase preveč slika rože.

Kot profesor dirigiranja na Akademiji za glasbo ste vzgojili vrsto mladih dirigentov. Kakšne so značilnosti dobrega dirigenta?

Dobrih dirigentov je veliko. Malo več kot dobrih, pa je nekoliko manj. Kam spadam jaz, vedo drugi. Pri vsaki umetnosti veliko pomenita tako delo, kakor talent. Veliko se sprašujem, kakšen poklic vendar je dirigiranje, in kakšno magično moč mora imeti dirigent, da lahko s svojo interpretacijo povsem prepriča občinstvo in orkester. Ko sem se prvič odpravil dirigirat v svetovno znani simfonični orkester Staatskapelle Dresden, sem razmišljal, kaj bom takšnemu orkestru lahko pokazal z Brahmsovo 3. simfonijo. Sopranistka Zlata Ognjanovič je preprosto sklenila: »Toni, drugačen boš, kot drugi!« To vsekakor drži, kaj bi sicer bilo, če bi vsi delovali po istem kopitu.

Prepotovali ste veliko sveta in nastopali v skoraj vseh koncertnih dvorinah po svetu. Katero gostovanje vam je ostalo v najlepšem spominu?

No, prav v vseh koncertnih dvorinah ne, ker svet je le velik. V spominu mi ostajajo dvorane, ki so dobre, akustične: Royal Festival Hall v Londonu, Carnegie Hall v New Yorku, pa koncertne dvorane v Filadelfiji, Pittsburghu, Moskvi, Leningradu... Japonsko sem spoznal šele v zadnjem času. Japonci so mi večkrat pisali, hoteli so več izvedeti o mojih izvedbah Mahlerjevih simfonij. Na gostovanju v Tokiu me je dogodek presenetil in obenem razveselil: v hotelu v bližini koncertne dvorane me je nekdo pozdravil. Vprašal me je, če imam čas, in potem je iz nahrbtnika privlekel vse moje zgoščenke. Imel jih je več kot 50 in moral sem jih podpisati. Drugi spet me je ustavil na ulici in mi povedal, da je vesel, da sem končno pri njih. Leta 2013 se ponovno vračam v Tokio, dirigiral bom Brahmsa. Ko je bil v Tokiu Beethovnov večer, sem hotel povedati, od kod sem. Zato sem koncertu dodal Osterčevo skladbo Religioso za orkester. Koncert so posneli in na ploščo je prišel tudi Osterc. Ta Religioso sem z italijanskim orkestrom celo dvakrat ali trikrat izvedel tudi na Kogojevih dnevih. S to skladbo je povezano tudi moje gostovanje v Rimu. Ker je bil prav v tistem času za kardinala imenovan Franc Rode, sem ga povabil na koncert in mu na koncu posvetil Religioso. Tako so tudi Rimljani lahko slišali slovensko skladbo. In povsod, kjer smo jo odigrali, so jo občudovali.

Kateri glasbeni mojstri so posebej vplivali na vas?

Težko odgovorim. Kot dirigent moram posvečati enako pozornost vsem mojstrom. Nekateri so me občudovali ob dirigiranju Beethovnov glasbe. V Dubrovniku smo imeli tudi po 150 koncertov na leto. Repertoar je bil sestavljen na klasičnih: Mozart, Haydn, Beethoven. Na Poljskem so vedno želeli, da dirigiram Beethovna. Druge so dali prednost mojim izvedbam Šostakoviča. V Ljubljani sem dirigiral vse Mahlerjeve simfonije. Že ko sem ga prvič dirigiral, so bile ocene interpretacij izjemne. Celo na Dunaju - Dunaj je mesto, kjer se človek težko predstavi - sem imel srečo, da me je glavni direktor dunajskega festivala, slišal že v Dubrovniku z Mozartovim Rekviemom.

Kakšen pa je vaš odnos do glasbenih zvrsti kot so džez, rock, elektronska glasba ...?

Ker sem bil preveč zavzet s klasično glasbo, študijem, raznimi ansambli in s poučevanjem, nisem imel veliko kontakta s to glasbo. Kot mlad študent sem igral v napol zabavnem ansamblu. Imeli smo ga tudi v Kanalu, igral sem harmoniko, nekaj časa celo bobne. Ivo Hvalica ima sliko, kjer ga s harmoniko spremljam k vojakom. Sicer pa poslušam bolj džez, kot kakšen rock ali drugo. Za poslušanje klasične glasbe je nujna koncentracija, zbranost poslušalca. Čudim se, kaj poslušalci pop glasbe občutijo. Velikokrat, ko sledim kompoziciji, mi je dolgčas, saj gre za enostavno bobnanje z istimi toni, akordi. Po umetniški strani nima takšne vrednosti, kot jo ima klasična resna glasba. Pop glasba je gotovo bolj

„Navdihuje me življenje kot tako! Človek mora imeti voljo do življenja, sicer bi bilo žalostno. Veliko razmišljam o tem, ali se sploh splača priti na ta svet, ko pa je življenje tako kratko. A vendarle nismo malo časa na svetu. Imamo kratke in dolge simfonije, kratke so zgoščene, dolge pa obširne. Najpomembnejše je, da je človek v življenju delaven.“

družbena in množična umetnost, ki ima še kako velik vpliv. Naj ob tem dodam: imamo duo dveh violončelistov - Luka Šulič iz Maribora in Stjepan Hauser iz Pule, ki sta priredila skladbo Michaela Jacksona Smooth Criminal, jo dala na youtube in skladbo je slišalo že ogromno število poslušalcev. Interes je vsekakor velik, celo Elton John in drugi so ju povabili na svoje prireditve. Oba sta izvrstna glasbenika resne glasbe, z veliko nagradami, Hauser je z Greenwich triom iz Londona igral na Kogojevih, prav z omenjenim podvigom pa sta postala slavna. No, saj je to čisto v redu, vendar je le komercialna zadeva...

Imate kakšen hobi? Slišala sem, da vsak dan plivate.

Hobijev imam ogromno, zadnje čase najraje nabiram gobe v gozdu. Nimam več fizične moči, da bi plezal po hrihob. Narava me privlači. Moram pa vsak dan plavat zaradi zdravja, saj imam predvidene koncerte tudi v letu 2014.

Kaj vas navdihuje v življenju?

Življenje kot tako! Človek mora imeti voljo do življenja, sicer bi bilo žalostno. Veliko razmišljam o tem, ali se sploh splača priti na ta svet, ko pa je življenje tako kratko. A vendarle nismo malo časa na svetu. Imamo kratke in dolge simfonije, kratke so zgoščene, dolge pa obširne. Najpomembnejše je, da je človek v življenju delaven. Jaz pa še kako sem! Če malo premislim, sem bil od študentskih let naprej po cele dneve zaposlen. V Dubrovniku, kjer sem živel 17 let, sem imel številne koncerte, vodil sem glasbeno šolo, ustanovil področni oddelek akademije iz Zagreba, gostoval s tem orkestrom. Po prihodu v Ljubljano, sem postal profesor na Akademiji za glasbo, imel sem kar nekaj uspešnih študentov, vodil sem orkester filharmonije, nato simfonični orkester, skrbel za mladino, spoznaval talente, jih predlagal, da so šli v orkestre...

Kaj bi lahko povedali svojim krajanom in vsem prebivalcem naše občine?

Kanalci naj bodo ponosni, da živijo v takem kraju, naj ne bodo doma ob televizorju, naj pridejo na tako lepe koncerte, ki jih organiziramo za Kogojeve dneve in nas s tem razveselijo.

Za konec moram dodati, da mi je bilo v čast spoznati našega velikega maestra Nanuta in njegovo ženo, saj sta preprosta, a velika človeka, ki gotovo marsikomu obogatita dan. Meni sta ga. Zelo.

Foto: Petra Paravan

Kanalski gledališčniki z novim režiserjem

Mojca Madon, foto: Marko Kacin

Člani Gledališkega društva Kontrada Kanal so jeseni 2010 ob 15-letnici svojega delovanja pričeli z vajami za novo igro. Tudi tokrat niso odstopili od svojega tradicionalnega žanra – komedije, izbrali so dramsko besedilo Branislava Nušiča »Žalujoči ostali«. Gledališkemu društvu Kontrada Branislav Nušič ni neznan, saj so že pred leti uprizorili njegovo komedijo »Dr.«. Postavitev tokratne igre je zahtevala manj številčno igralsko zasedbo kot v prejšnjih predstavah, na odru pa se za spremembo ni pojavil noben nov obraz.

Pa vendar je bilo tokrat drugače, kajti skupina je zamenjala dolgoletnega režiserja **Staneta Lebana** in stopila pod okrilje **Emila Aberška**. To je prineslo nekaj pričakovanih sprememb v načinu skupnega razumevanja in ustvarjanja uprizoritve. Kljub privajanju je delo potekalo tekoče in nekoliko dlje kot ponavadi.

Komedijo so premierno uprizorili 4. marca letos in do sedaj odigrali 7 ponovitev. Z njo se bodo občinstvu ponovno predstavili 19. avgusta na Kontradi v Kanalu. Vabljeni k ogledu!

Premiera „Žalujoči ostali“

Deset let revije Goriški zbori pojo v Desklah

Živahen in pester je bil tudi 43. Teden kulture

Danila Schilling, KD Svoboda Deskle, foto: Pavšič Zavavdlav / arhiv JSKD Nova Gorica

Občina Kanal ob Soči je že deseto leto zapored gostitelj množične zborovske prireditve Goriški zbori pojo, na kateri se številni zbori predstavijo – letos jih je bilo 25 – s skrbno oblikovanim sporedom ter pokažejo napredek pri osvajanju pevskih večšin. Letošnja jubilejna revija je potekala od 28. do 30. januarja 2011. Največ »zaslug«, da se tako zahtevna, uspešna in odmevna prireditev odvija v Desklah, gre našemu krajevnemu ponosu, kulturnemu domu, ki je zelo dobro opremljen za prirejanje kulturnih dogodkov. Dvorana sicer lahko sprejme le 230 poslušalcev, velik oder, pomožni prostori in oprema pa omogočajo, da se številni člani pevskih zborov v domu dobro počutijo in imajo odlične pogoje za izvedbo svojega programa.

Revijo organizirata Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Nova Gorica, in Kulturno društvo Svoboda Deskle, naša osnovna šola pa je pri organizaciji v učilnicah gostila posamezne zборе, kjer so se temeljito pripravljali za nastop. V desetih letih se je na našem odru zvrstilo 5750 nastopajočih, povprečno je na vsaki reviji nastopilo 25 zborov oziroma 570 pevk in pevcev, skupaj so zapeli več kot 780 pesmi. Kmalu za tem smo v sklopu prireditve Teden kulture v Desklah od 28. januarja do 4. marca že 43-ič organizirali in izpeljali niz kulturnih dogodkov, ki so v naš kulturni dom pritegnile skupaj približno 1.300 obiskovalcev.

Slovenski kulturni praznik smo na predvečer počastili s prireditvijo Sreča je, ko beseda pesem najde, v kateri so sodelovali člani naše Gledališke skupine Mak ter Trio A Do Re s flavtistkama **Ano Černic** in **Doris Kodelja** ter pianistko **Mojco Bizjak**.

V stekleni dvorani smo odprli dve razstavi. Na prvi je Solkanec **Miran Brumat**

predstavil vedute Solkana in abstraktna dela s pomenljivimi naslovi, 18. februarja pa so razstavo pripravili člani Likovne skupine KD Svoboda Deskle. Na svoj račun so prišli tudi otroci, ki so si lahko ogledali dve predstavi: brezčasno zgodbo o leseni lutki Ostržek v izvedbi Gledališke šole Studio Art in SSG Trst ter predstavo Životok- Circle of life skupine Artizani iz Ljubljane. Slednja je prejela nagrado za najboljšo predstavo v celoti na festivalu mladinskih in gledaliških skupin Vizije 2010.

MPZ Jože Srebrnič Deskle

Desklani v zbirki Pepeta Blnauščka

Razstava starih fotografij Jožeta Gorjanca iz obdobja 1950-1980

Tekst in foto: Danila Schilling, KD Svoboda Deskle

Iz številčne zbirke starih fotografij je Jože Gorjanc - Pepe Blnaušček v stekleni dvorani kulturnega doma v Desklah predstavil drugi sklop razstave črno-belih fotografij, tokrat ne toliko krajevnih vedut, pač pa predvsem fotografij Desklanov iz obdobja od 1950 pa do približno 1980.

Prav množica fotografij, predvsem pa želja obuditi in počastiti spomin na stare Desklane, ga je napeljala na idejo o razstavi. Domačini, predstavniki predvsem starejše generacije, so v podobah ljudi lahko prepoznali številne znane obraze. V knjigo vtisov je nekdo zapisal: „Lepa hvala za ‘vrnjeno’ mladost. Čestitam, res je prijetno obujati spomine.“ Razstava je bila na ogled od 20. do 26. aprila.

Dolgoletna želja umetnika se je uresničila

Zapuščina slikarja Rika Debenjaka obogatila našo občino

Petra Paravan, foto: Toni Dugorepec

Dolgoletna želja umetnika in seveda tudi Prosvetnega društva Soča, ki upravlja Galerijo Rika Debenjaka, se je končno uresničila. Celotno arhivsko gradivo v Kanalu rojenega slikarja bo namreč oplemenitilo njegovo stalno likovno zbirko. "Da arhiv mojega očeta pripada občini Kanal, je samo po sebi umevno. Oče je bil krvavo navezan na svojo rojstno občino," je ob slovesni predaji zapuščine v Kanalu, 11. februarja, dejal umetnikov sin in lastnik arhiva, dr. **Božidar Debenjak**, ki je z Galerijo Rika Debenjaka, Občino Kanal ob Soči in Pokrajinskim arhivom sklenil štiri delno pogodbo. Želel je namreč, da arhivsko zbirko postavijo v primeren prostor, kjer bo ustrezno hranjena in bo vsem omogočal dostop do gradiva.

Občinska uprava je tako odkupila stavbo ob gotski hiši na Kontradi, kjer bo spominska soba, ki naj bi jo predvidoma odprli na kulturni praznik naslednje leto, ko bi umetnik praznoval 104. rojstni dan (leta 2012 bo 25. obletnica Debenjakove smrti). Celotno gradivo, ki zajema slikarjeva dela, dokumentacijo in korespondenco z drugimi umetniki bo hranil novogoriški Pokrajinski arhiv. V spominski sobi v Kanalu pa bodo predstavljeni le najpomembnejši dokumenti, nekatera likovna dela in predmeti iz ateljeja. Debenjakov arhiv bo dostopen tudi na spletu.

Umetnikov sin je ob predaji gradiva občutil veliko olajšanje, saj se zaveda, da je arhiv dragocen vir informacij za najrazličnejše strokovnjake, z ustrezno arhivsko obdelavo pa bo varen in predvsem dostopen javnosti. Na slovesnosti v Kanalu je kot pomemben dokument izpostavil kopijo redovnika očetove družine in se ob tem spomnil očetovih pripovedovanj, kako je v prvi svetovni vojni moral zapustiti Kanal in oditi v Kraljevino Jugoslavijo. Povedal je še, da je oče kasneje, ko je bil profesor na Akademiji za likovno umetnost, celo razmišljal, da bi odkupil svojo rojstno hišo.

Dr. Božidar Debenjak, profesor filozofije in sociologije na Filozofski fakulteti, se je rodil v Ljubljani, vendar ga spomin na očeta veže na Kanal, saj je kot najstnik tu preživel nekaj časa. Še vedno se spomni celo nekaterih narečnih besed, denimo, »trkaj« in »Konu« ter češenj pod Morskem.

Slikar Riko Debenjak je imel prvo razstavo v kanalski osnovni šoli v drugi polovici 50-ih let prejšnjega stoletja. Na krajevni skupnosti so že takrat razmišljali o stalni postavitvi njegovih del, vendar je do uresničitve prišlo šele leta 1977, ko je umetnik občini podaril kar 65 grafik in so ustanovili Galerijo Rika Debenjaka.

Stalno zbirko vsako leto dopolnjujejo. Letos so jo nadgradili s portretom Marija Kogoja, ki ga je ustvaril Venio Pilon. To delo je namreč navdihnilo Negovana Nemca pri oblikovanju celostne podobe Festivala Kogojevi dnevi. Kakor je povedala predsednica Prosvetnega društva Soča, **Ljudmila Zimic**, so delo odkupili, da bi zaščitili pomembno kulturno dediščino. Ob tem je poudarila, da je

spominska soba Rika Debenjaka velika pridobitev za občino, saj bo obogatila kompleks na Kontradi in predstavila del kulturne dediščine, ki bo

zanimiva tako za turiste, kakor tudi za nepoznavalce in raziskovalce.

Direktor Pokrajinskega arhiva Drago Trpin in Božidar Debenjak

Božidar Debenjak v pogovoru z županom in predsednico Prosvetnega društva Soča

Slikarje z obeh strani meje navdihnili Kanal

Prvi čezmejni likovni ex-tempore privabil dvajset udeležencev

Vanda Colja, foto: Toni Dugorepec

Navkljub strahu, da bo nestanovitno vreme prekrizalo načrte organizatorjev likovnega slikanja na prostem v Kanalu, je udeležence v soboto, 18. junija, spremljalo sonce in tako uresničilo pričakovanja.

Prosvetno društvo Soča – Galerija Rika Debenjaka Kanal, Kulturno društvo Svoboda Deskle–Anhovo in Kulturno društvo iz Tržiča v Italiji so se prvič združili pri organizaciji ex-tempora v Kanalu, ki budnim slikarjem očem ponuja neomejeno število

prelepih in zanimivih koticov. Skoraj dvajset udeležencev si je po okrepljeni malici poiskalo primerno senčico, kjer so do poznih popoldanskih ur ustvarjali in se med seboj spoznavali. Člani domače likovne skupine, kakor tudi gostje iz Italije in Brd so bili nad uspešnim dnevom zelo navdušeni. Po večerji v kampu so se zadovoljni poslovili z obljubo, da bodo nastala dela sredi avgusta razstavili v kanalski Galeriji Rika Debenjaka.

Veduta Kanala s plaže

Goriški slikar Adriano Velussi

Kultura ponovno združevala bregova Idrije

Deveti kulturni dnevi pod Globočakom

Dora Ravnik, foto: Simon Prinčič

Deveti kulturni dnevi pod Globočakom, ki jih organizira kambreško društvo Globočak, so tudi letos privabili veliko kulturnih skupin iz Slovenije in Italije, ki so navdušile obiskovalce. Poleg župana **Andreja Maffija** in podžupana **Ivana Humarja**, je zbrane pozdravil tudi podpredsednik Turistične zveze Slovenije, **Črtomir Špacapan**. Program so oblikovali otroci iz KS Kambreško, Liška dekleta in dramska družina iz Števerjana, folklorna skupina "Justin Kogoj" iz Dolenje Trebuše, društvo Kraški šopek, Kanomeljske punce, Trio Juhance in Bakalina. Sodelovali so še Slovensko kulturno društvo Grad iz Trsta, brusači iz Rezije, društvo Kobilja glava in ŠKT Levpa. Na ročinjskem pokopališču smo postavili spominsko ploščo **Dominiku Užbetu**, brusaču iz Rezije, ki je dolga leta živel na kambreško-liškem območju. Na etno tržnici so obiskovalci lahko občudovali različne ročne spretnosti in poskusili različne dobrote.

Brusač iz Rezije

Kulturni dnevi pod Globočakom

Posoški razvojni center kot pooblaščen pravna oseba Lokalne akcijske skupine LAS za razvoj objavlja

JAVNI POZIV

za oddajo projektnih predlogov za izvajanje Lokalne razvojne strategije za hribovski del Severne Primorske za leti 2011 – 2012

Predmet javnega poziva:

je nabor projektnih predlogov, ki bodo upravičeni do sredstev LEADER iz 4. osi (programa LEADER) v okviru Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013. Sredstva za sofinanciranje projektov lokalni akcijski skupini »LAS za razvoj (hribovskega dela Severne Primorske)« dodeli Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Razpoložljiva sredstva:

Okvirna višina razpoložljivih nepovratnih sredstev znaša 500.000 EUR. Stopnja sofinanciranja znaša do vključno 85 % upravičenih stroškov (brez DDV).

Prijavitelji:

- fizične in pravne osebe registrirane v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah,
- kmetje, kmetija z dopolnilno dejavnost, osebno dopolnilno delo,
- javne institucije / organizacije (javni zavodi, občine),
- nevladne organizacije (ustanove, zasebni neprofitni zavodi in društva).

Javni poziv je odprt:

od 20. junija 2011 do porabe razpisanih sredstev oziroma do preklica javnega poziva.

Zadnji roki za oddajo vlog:

- 29. 7. 2011 - projekti se uvrstijo v Načrt izvedbenih projektov (NIP) oktobra 2011
 - 31. 1. 2012 - projekti se uvrstijo v NIP aprila 2012
 - 30. 5. 2012 - projekti se uvrstijo v NIP oktobra 2012.
- Odpiranje vlog bo najkasneje v roku 5 dni po zadnjih rokih za oddajo vlog.

Informacije o javnem pozivu:

Vsak delovni dan med 8. do 14. uro v poslovni enoti PRC, Ulica padlih borcev 1b, 5220 Tolmin. Kontaktni osebi: Greta Pavšič, strokovna vodja LAS, telefon: 05/38-41-507, e-pošta: greta.pavsic@prc.si, Meta Medved, svetovalka, telefon: 05/38-41-518, e-pošta: meta.medved@prc.si ali na spletni strani www.prc.si.

Razpisna dokumentacija: je na voljo na spletni strani www.prc.si.

JESTI ALI NE JESTI-TO NI VPRAŠANJE!

Neža in Klementina Medvešček, OŠ Kanal

PRIJATELJSTVO
Ellen Kaluža, OŠ Deskle

Prijateljstvo je dar,
a le vsak svojega gospodar,
paziti nanj moraš noča in dan,
da hitro ne ostaneš sam.

Za prijateljstvo potrebna sta vsaj dva,
ki drug drugemu pomagata,
z ljubeznijo se obdarujeta,
drug v drugega stalno verujeta.

Prijateljstvo je lepo imeti,
a zelo težko je brez njega živeti,
Dober prijatelj ob tebi bedi,
a slabega prijatelja še blizu ni.

Prijatelja je lahko dobiti,
še lažje ga je izgubiti,
a ko ga izgubiš,
ga težko nazaj dobiš.

Logo Odnos.si: Petra Mozetič

Nekoč bila je zdrava hrana,
osnova našega vsakdana.
Vsa zelenjava bila je bio,
zdaj pa vse povprek gnojijo,
bilo je jabolko sladica,
zdaj pa kola, čips in pica.

„Eno jabolko na dan,
odžene zdravnika stran,“
tako nekoč so govorili
in z jabolkom vse probleme rešili.

Če bi mi radi zdravo živeli,
moramo zdravo hrano v roke vzeti,
da ne bomo postali debeli
in bomo lahko vsi veseli.
Slabo naj zato hitro
v kanto za smeti roma,
saj bomo tako bolj
zdravi-brez dvoma.

Kokakolo naj zamenja voda,
ne iz plastenke, ampak iz vodovoda.
V roke raje kakor pico,
vzemimo - bo bolje - žlico.
Z njo zajemajmo domačo juho
in pa „nonino“ prikuho.

ZGODBE IZ NAŠIH KRAJEV

Vraže in prav'ce ob Idriji: „Duje babe“

Ko še ni bilo televizije, so bila druženja vaščanov običajna. Pogovarjali smo se o vsakodnevnih problemih; o pridelkih, ki nimajo cene, o davkih. Kasneje, ko so se začele prazniti vasi, pa tudi o tem, da mladi ne marajo ostati na kmetiji.

Helena Vuk, foto: Jože Kralj

Pri nas so prav'ce in štorje doma. Žal mi je, da tonejo v pozabo. Vsekakor zaslužijo mesto in našo pozornost. Prenašale so se iz roda v rod. Pripovedovali so jih starejši sovaščani, ko smo bili zbrani ob ognjišču - za kotom. Opazovali smo igro plamenov in isker in se pogovarjali.

Ob prijetnem prasketanju ognja in kozarčku vina ali mošta je pogovor med drugim nanesel tudi na zgodbo o „Dujih babah“.

Po ljudskem pripovedovanju so 'duje babe' živele ob potokih v skalovju. Pri Melinkih v strmi grapi pod vasjo še danes pravijo pri Dujih babah. Pod sv. Jakobom, ob poti za Gorenje polje pravijo pri Dujih jami. Tudi potok med Markiči in Filiji je Babnik. Duje babe so bile ženske, precej velike, bosih nog. Imele so veliko znanja in vedenja o naravnih pojavih. Dobrim ljudem so pomagale. Če si se jim zameril, so rade ponagajale. Nekoč je kmet vozil z voli v volovskem košu gnoj na njivo. Pregi (lesen drogec, ki veže jarem z ojesom) v jarmu se je kar naprej lomil. Oglasile so se babe iz potoka:

Duje babe so bile ženske, precej velike, bosih nog. Imele so veliko znanja in vedenja o naravnih pojavih. Dobrim ljudem so pomagale. Če si se jim zameril, so rade ponagajale.

„Čik, kavik, črn trn za pregunik. Čik, kavik, črn trn za pregunik.“

Mož jim je prislunil, vrezal črn trn, oblikoval pregi in ga zataknil za gož v jarmu. Pregi se ni več lomil in mož je lahko nemoteno vozil gnoj na njivo.

Druga štorja govori, da je mož pripravljaj njivo za setev. Oglasile so se duje babe in svetovale:

„Bob sej, bob sej.“

Mož jih je poslušal, posejal bob in tisto leto pridelal boba, kot še nikoli doslej.

Od Markičev, mimo Kračič in Filijev teče v Idrijo potok, ki se imenuje Babnik. Potok si je ustvaril kar globoko potočino med skalami. Tudi ob njegovih bregovih so v skalovju živele duje babe. Štorija pravi, da je kmet ob potoku podrl drevo. Ko je zasekal s sekiro v razpoko se je sekira zagodila in ni je mogel izvleči. Ves jezen je preklinjal in poskušal izvleči sekiro. Oglasile so se duje babe in ga oštevale:

„S preklinjanjem ne boš dosegel nič!“

Besno jim odgovori:

„Pomagajte rajši, razširite razpoko!“

Priskočile so na pomoč in kmet je izpulil sekiro. Po nesreči so se eni babi v razpoko vkleščili prsti. Duje babe so zagnale vik in krik, da je odmevalo po dolini. Od takrat se ta potok imenuje Babnik.

Skrivnostni tolmeni reke Idrije

Devet tisoč glasov za zmago vrtca

Nataša Bucik Ozebek, foto: OŠ Kanal

Številni glasovi podpore so vrtcu Kal nad Kanalom prinesli zmago v veliki dobrodelni akciji, ki sta jo družbi Pampers in DM Drogerie Markt namenile slovenskim vrtcem. V konkurenci 176 prijavljenih vrtcev so zbrali 9.813 glasov podpore, ki so zagotovili naslov naj vrtca med obalnimi, kraškimi, notranjskimi in severnoprimorskimi občinami ter 5.000 evrov nagrade.

Ravnateljica OŠ Kanal, **Milka Zimic**, ki vodi tudi vrtec in šolo v Kalu, je bila navdušena: „V tej akciji smo dokazali, da v tako majhnem kraju kot je Kal nad Kanalom zmoremo vzpostaviti sinergijo in splesti močno mrežo aktivistov, ko gre za dobrobit kraja in naših malčkov. Naš vrtec je namreč star komaj dve leti in še veliko mu manjka, da bomo dosegli optimalno opremljenost. Prav zaradi te dobrodelne akcije smo cilju bliže.“ Nagrado so v vrtcu že izkoristili, imajo nov peskovnik, nove igrače v igralnici, glasbila in tricikle, jeseni pa jih bo na dvorišču pričakal tudi nov trampolin.

V vrtcu Deskle zbirali star papir

Nadja Šušmelj, foto: vrtec Deskle

Vrtec Deskle se je aprila pridružil vseslovenski akciji zbiranja starega papirja, katere namen je bil ozaveščanje o pomenu varovanja okolja, pa tudi spodbujanje otrok k solidarnosti in čutu za človekoljubnost. Del sredstev je bil namreč namenjen gradnji izobraževalnega centra za otroke s posebnimi potrebami v Afriki. Odziv staršev in otrok v vrtcu je bil zelo dober. Za nagrado smo dobili sadiko mlade lipe, ki smo posadili posadili na igrišču, da nam bo v poletni vročini delala prijetno senco. Ob tem smo še zaplesali in zapeli nekaj pesmic in si obljubili, da bomo za lipo vestno skrbeli in jo zalivali. V spomin na zasaditev ter ob 20-ti obletnici samostojnosti naše države, smo k lipi pripeli še spominsko tablico, ki jo je poslala Vlada Republike Slovenije.

Vrtec Kanal je praznoval 40 let

Foto: OŠ Kanal

Čar preteklosti z Dušico Kunaver

Mojca Petelin, foto: OŠ Deskle

Na Osnovni šoli Deskle smo letošnje šolsko leto posvetili obujanju preteklosti in dogajanje zaokrožili 19. maja, s kulturnim dnevom Čar preteklosti. To je tudi »nit«, ki smo jo »predli« celo šolsko leto, in pomeni ohranjanje ljudskega izročila. Na to temo smo pri likovni vzgoji slikali, pri zborovskem petju prepevali ljudske pesmi, plesali ljudske plese, zbirali recepte starih jedi, značilnih za domači kraj, in tudi prireditev ob krajevnem prazniku je bila posvečena ljudski pesmi in plesom.

Na kulturnem dnevu, ki so ga oblikovali mladi pevci otroškega in mladinskega pevskega zbora, smo gostili gospo **Dušico Kunaver**. V njenih pripovedih, ki so se navezovala na zapete ljudske pesmi, smo vsi učenci in učitelji uživali in dvorano Kulturnega doma Deskle zapustili bogatejši.

Migali smo ob dnevu odprtih vrat

Ana Košuta Skok, foto: OŠ Deskle

OŠ Deskle je 16. aprila organizirala dan odprtih vrat Migajmo skupaj. Tistim, ki so se povabilu odzvali, na ta sobotni dan zagotovo ni bilo dolgčas. Mlajši učenci in njihovi starši so si ogledali gledališko predstavo Pikin potep skozi pravljice, starejši pa so prisluhnili potopisnima predavanjema o Tibetu in Iranu. Po malici so se vključili v različne aktivnosti – eni so se pomerili v odbojki in nogometu, drugi v namiznem tenisu, tretji so plesali in se sproščali ob jogi, nekaj se jih je odpravilo na pohod na Korado, ena skupina učencev in staršev pa je poskrbela, da nismo bili lačni, in je vse udeležence nagradila z okusnimi slaščicami. Prijetno srečanje nam je z nasveti za zdravo življenje popestrila tudi zdravstvena služba.

V Desklah so se od šolskega leta poslovili z gledališko igro

Spoštovani starši!

V vrtcu Kanal smo se odločili za sodelovanje v akciji **Totko prenavlja otroško igrišče**.

Akcija bo trajala od **1. julija do 15. septembra 2011**. Vabimo vas, da sodelujete z glasovanjem in nam pomagate do novega igrala.

Med desetimi vrtci z največ točkami bo Tosama enemu podarila in namestila otroška igrala Hutko v vrednosti 5.000 evrov.

Med tiste, ki boste glasovali za vrtec pa bodo z žrebom razdelili tudi nagrade:

- odličen otroški voziček Implast
- pestunjo Mark&Neli
- kengurujček Mark&Neli
- previjalno torbo Mark&Neli

Glasujete lahko preko spletne strani www.novo-igrisce.si in Facebook strani [Totko prenavlja otroško igrišče](#).

Comenius na OŠ Kanal: ločevanje in povezovanje

Na OŠ Kanal so se letos v okviru projekta Comenius posvetili ločenemu zbiranju odpadkov

Irena Hočevnar Križnič, foto: OŠ Kanal

V okviru dvoletnega mednarodnega projekta Comenius so se na kanalski osnovni šoli letos ukvarjali z ločevanjem odpadkov.

Za zaključek so na šoli 13. novembra organizirali delavnice, na katerih so učenci ustvarjali in raziskovali na temo ločevanja odpadkov. Pisali so literarne prispevke, slikali, oblikovali, ustvarjali skladbe, čistili okolico šole in spoznavali nevarnosti strupenih odpadkov. Med drugim so si ogledali tudi zbirni center v Bodrežu, kjer jim je predstavnik Komunale prikazal pravilno ločevanje odpadkov. Pred tem pa so starši izpolnjevali anketo o tem, ali odpadke doma sploh ločujemo in kakšne težave imamo pri tem.

Zanimive ugotovitve so predstavili krajanom na okrogli mizi, ki jo je OŠ Kanal organizirala v sodelovanju z novogoriško Komunalo in kanalsko občino, vodila pa jo je novinarka **Lea Širok**. Anketa je pokazala, da skoraj vsi ločujemo, vendar le redki ločujejo vse. Po podatkih Komunale pri nas ločeno zberemo le 20 odstotkov odpadkov. Krajanje so opozorili na premajhno število ekoloških otokov. V Kanalu je denimo samo en zabojnik za biološke odpadke. Nekateri zabojniki so neprimerni za določene odpadke, denimo velike plastične vreče, ker so odprtine premajhne. Sicer pa je

prvega julija začela veljati nova zakonodaja o obveznem ločevanju organskih odpadkov. Novogoriška Komunala bo zato v naslednjih mesecih ekološke otoke opremila z ustreznimi zabojniki.

V Gotski hiši so istočasno pripravili razstavo izdelkov iz odpadnega materiala, ki so jih učenci izdelali pri pouku in na dnevu dejavnosti. Posebno pozornost je vzbudil primer eko točke, imenovan Zamaškojed, sestavljen iz odpadnih straniščnih vrat. Za izvirno zamisel so na natečaju Ministrstva za okolje in prostor dobili nagrado.

Od 21. do 25. marca 2011 pa je OŠ Kanal svoja spoznanja in dejavnosti predstavila gostom iz Italije, Španije in Francije. Gostila je namreč učitelj iz šol v Soninnu, Granadi in Saint-Aubin de Modoc, obiskali pa so jih tudi učenci iz Španije in navezali prijateljske stike z domačimi gostitelji sovrzniki. Gostje, ki so se udeležili tudi Pohoda po stopinjah Valentina Staniča, so bili presenečeni nad ustvarjalnostjo kanalskih »ekologov« in njihovimi raznolikimi idejami. Projekt Comenius so vse štiri šole zaključile na srečanju v Franciji, od 16. do 20. maja 2011. Prikazale so svoje dvoletno delo, še posebej, kako so se v posameznih šolah posvetili tematiki ločevanja odpadkov.

šolah posvetili tematiki ločevanja odpadkov.

In kakšne so bile ugotovitve?

V Italiji ločujejo nad 50 odstotkov odpadkov, in sicer kar »od vrat do vrat«. Francozi in Španci niso prikazali točnih podatkov, vendar zagotovo ločujejo bistveno več kot pri nas. Težava naše občine je tudi velika razpršenost poselitve. Kljub vsemu je bila končna ugotovitev, kot pravi vodja projekta Comenius na OŠ Kanal **Nives Volk**, da ločujemo premalo in da bomo morali tudi bolj poskrbeti za ustrezno predelavo ločeno zbranih odpadkov.

Anketa je pokazala, da skoraj vsi ločujemo, le redki pa ločujejo vse. Po podatkih novogoriške Komunale pri nas ločeno zberemo le 20 odstotkov odpadkov. Krajanje so opozorili na premajhno število ekoloških otokov. V Kanalu je denimo samo en zabojnik za biološke odpadke. Prvega julija pa je začela veljati nova zakonodaja o obveznem ločevanju organskih odpadkov. Novogoriška Komunala bo zato ekološke otoke v naslednjih mesecih opremila z ustreznimi zabojniki.

Projekt Comenius kanalskim osnovnošolcem prinesel nova prijateljstva in pomembne izkušnje

Obisk v Franciji sklenil sodelovanje v okviru evropskega ekološkega projekta Comenius

Domen Kacin Vodičar, foto: OŠ Kanal

Na štiridnevni obisk v Francijo smo se odpravili 16. maja 2011. V skupini je bilo nekaj učencev in učiteljic z naše šole ter predstavnica občine, **Vanda Colja**. V zgodnjih večernih urah smo se zbrali pred šolo in se odpravili na dolgo pot preko Italije in Francije, popoldne naslednjega dne pa smo le prišli na cilj – Saint-Aubin de Medoc. Mestece in tudi šola sta nas po dolgi vožnji sprejela z odprtimi rokami. Učenci smo odšli vsak na svojo stran, k različnim učencem gostiteljem, učiteljice in predstavnica občine pa so bivale v prav posebnem hotelu iz izključno recikliranih materialov.

V torek je bil čas za spoznavanje, v sredo pa se je začel bolj uraden del našega obiska. Dopolodne smo odšli na ogled znamenitosti mesta Bordeaux, med katerimi je bil tudi muzej arheologije. V njem smo spoznali preteklost Bordeauxa od prazgodovine do danes. Nato smo se še nekaj ur potepali po Bordeauxu skupaj z našimi vrstniki iz Granade, ki so bili istočasno na obisku. Zvečer je v šoli sledila razstava naših izdelkov z manjšo

pogostitvijo. Naslednjega dne smo se prav tako odpravili v Bordeaux, na ogled njihove območne uprave in ministrstva za šolstvo. Tam smo podrobno spoznali francosko ureditev po deželah. Potem smo se vrnili v šolo in preživeli nekaj ur pri njihovem pouku, ki se močno razlikuje od našega. V petek smo odšli na jug, na ogled naravnega rezervata ob delu atlantske obale ter veličastnost peščenih sipin Dune du Pyla, s katerih je moč videti vso veličastnost Atlantskega oceana. Pozneje smo spoznali še župana Saint-Aubina in skupaj odšli na večerjo k eni od gostiteljic. Sledil je povratek domov.

To je bil zaključni obisk dvoletnega sodelovanja med štirimi šolami, ki se je razvil iz partnerstva v prijateljstvo. To je dokaz, kako še tako različni ljudje lahko delajo enako za isti cilj. Projekt Comenius je s tem za nas zaključen, prinesel pa nam je nova prijateljstva in pomembne izkušnje. Zagotovo projekt, ki bi ga bilo treba ponoviti.

To je bil zaključni obisk dvoletnega sodelovanja med štirimi šolami, ki se je razvil iz partnerstva v prijateljstvo. To je dokaz, kako še tako različni ljudje lahko delajo enako za isti cilj. Projekt Comenius je s tem za nas zaključen, prinesel pa nam je nova prijateljstva in pomembne izkušnje.

Kanalski osnovnošolci so šolsko leto zaključili poskočno in veselo

Ni bojzani za prihodnost kanalske odbojke

Mladi odbojkarji osvojili vse državne naslove

Milan Bezjak, foto: OK Salonit Anhovo-Kanal

Mladi odbojkarji so letos nizali zmago za zmago. Prvo lovoriko so osvojili 13. aprila na finalu državnega tekmovanja v odbojki za osnovne šole, ki je v organizaciji OŠ Kanal potekal v kanalski športni dvorani.

Moška ekipa OŠ Kanal, ki jo vodi izkušeni trener **Ivan Markič**, je brez izgubljenega niza osvojila državni naslov, ženska ekipa OŠ Kanal pa odlično tretje mesto. Za najboljšega igralca zaključnega turnirja je bil izbran član OK Salonit Anhovo-Kanal **Jure Okroglič**, za najboljšega organizatorja turnirja pa član OK Salonit Anhovo-Kanal **Irenej Karnel**.

Odbojkarji OŠ Kanal, državni prvaki

Sledil je finale tekmovanja ŠKL, ki se je odvijal 19. aprila v ljubljanskem Tivoliju. Z odlično igro so učenci in učenke OŠ Kanal premagali učence in učenke OŠ Dušana Flisa Hoče ter tako prišli do svojega drugega naslova prvakov v ŠKL odbojki. Za najboljša igralca sta bila izbrana igralka **Eva Mori**, OK Hit Nova Gorica in igralec **Jure Okroglič**, OK Salonit Anhovo-Kanal.

Nize odličnih nastopov so kronali starejši dečki OK Salonit Anhovo-Kanal, ko so s prepričljivo igro osvojili naslov državnih prvakov v kategoriji starejši dečki. Na odlično organiziranem turnirju v Braslovčah, 21. maja, so v polfinalu najprej premagali Maribor, nato pa v finalu bili boljši še od Brezovice.

Generacija nadarjenih igralcev je tako po osvojitvi naslova v prvenstvu osnovnih šol, osvojitvi naslova v tekmovanju ŠKL, osvojila še tretjo zlato stopničko državnih prvakov.

Za najboljšega organizatorja zaključnega turnirja je bil izbran **Irenej Karnel**, član OK Salonit Anhovo-Kanal, za najboljšega napadalca turnirja pa **Jure Okroglič**, prav tako član OK salonit Anhovo-Kanal. Veliko zaslug za osvojitve naslova imata seveda trener **Ivan Markič** in trenerka **Meta Okroglič**.

Zlate starejše dečke je 8. junija sprejel župan **Andrej Maffi** in jim čestital za izjemen uspeh. Pohvalil je zgledno sodelovanje z OK Salonit Anhovo-Kanal in zagotovil, da bodo okviru svojih zmožnosti, še naprej podpirali delovanje mlajših klubskih selekcij.

Župan Andrej Maffi je sprejel zlate starejše dečke: „Občina je ponosna na vsako osvojeno lovoriko.“

Prvaki ŠKL

Ponosni ste lahko na OK Salonit Anhovo-Kanal

Trener Andrej Urnaut poudarja, da je kanalski klub odlično organiziran, problem je proračun, ki je bistveno manjši od tujih odbojcarskih velikanov

Milan Bezjak, foto: OK Salonit Anhovo-Kanal

Andrej Urnaut

Andrej Urnaut, trener OK Salonit Anhovo ste od lanskega decembra, kdaj in kje pa ste se prvič srečali z odbojko?

Z odbojko sem se seznanil že v ranem otroštvu, ker izhajam iz športne družine. K temu je najbolj pripomogel oče, ki je tudi sam igral odbojko. Ker smo živeli na Reki, sem se pridružil tamkajšnjemu odbojcarskemu klubu, v selekciji pionirjev. Kasneje smo se preselili na Ravne na Koroškem, kjer sem obiskoval srednjo šolo in se pridružil OK Fužinar v selekciji mladincev.

Kako ste se skozi profesionalno kariero igralca soočali z menjavanjem klubov, z uspehi in s padci?

Moja profesionalna kariera igralca se je začela že v OK Fužinar. Takrat smo tekmovali v 1B jugoslovanski ligi. Kot mladinec sem bil v sezonah 1983 in '84 izbran za najboljšega igralca v ligi. Tako se

je začelo. Dobil sem vabilo OK Mladost iz Zagreba. Skupaj smo trikrat postali prvaki Jugoslavije, trikrat smo osvojili pokal Jugoslavije, drugo mesto na Evropskem prvenstvu in tretje v klubskem tekmovanju na svetu. V letih 1990 in '91 sem igral v Italiji, v klubih Milano in Cuneo, kjer smo igrali v 1A ligi, nato v Belgiji, v klubu Maaseik, kjer smo bili štirikratni prvaki Belgije, petkrat smo osvojili pokal Belgije in 2. mesto v Ligi prvakov. Igral sem še v Franciji v Nici in v Nemčiji v Berlinu, nazadnje pa v Belgiji v klubu Lennik. Vzponi in padci ter poškodbe so sestavni del športne kariere vsakega športnika. Sam sem imel težave s poškodbami križa in ahilove tetive, vendar mi nikoli ni zmanjkala velika doza samozavesti in trdega dela s katerim sem premagoval težave in se uspešno vračal v igro.

Kako pa ste postali trener in kaj je botrovalo, da ste se pridružili OK Salonit Anhovo?

Trenersko kariero sem začel v Belgiji v klubu Lennik, nato v klubu Averbode, kjer smo bili četrta ekipa v Belgiji in se uvrstili v finale pokala. Nazadnje pa v Nemčiji v Berlinu. Konec leta 2010 je OK Salonit Anhovo - Kanal navezal stik z menoj in dogovorili smo se za sodelovanje.

So med delom trenerja na tujem in doma kakšne bistvene razlike in kako ste se znašli v novem okolju?

Delo trenerja v tujini oziroma doma je zelo podobno. To je delo z ljudmi, kjer je zadovoljstvo skupni cilj igralcev in trenerja. Pri tem je potrebno vzpostaviti zaupanje in ustvariti vzdušje, da je vsem prijetno. Ponosni ste lahko na OK Salonit Anhovo-Kanal, klub je odlično organiziran, pogoji za delo prav tako kvalitetni. Bistvena razlika obstaja samo v denarju. Tuji odbojcarski velikani imajo bistveno višje proračune, s katerimi lažje pokrijejo svoje potrebe po kadrovskih zasedbah. Kar pa se tiče novega okolja, nimam nobenih problemov. Sem preprost in dostopen. Čutim se sprejetega, saj je to kraj, ki živi za odbojko, in veselega, ker lahko v tej zgodbi sodelujem.

Pogodbo z OK Salonit Anhovo ste podpisali za naslednje tri sezone. Kaj pričakujete v prihajajoči sezoni od kluba in igralcev in kakšni so vaši dolgoročni cilji?

Čaka nas trdo delo. S predsednikom Jožetom Fundo in direktorjem Milošem Grilancem smo zastavili smernice, s katerimi želimo v treh sezonah zgraditi močno ekipo, z jedrom predvsem iz domačih igralcev. Želimo si rezultate, ki nas bodo vodili na zaključne turnirje. Za to pa bo potrebno zmagovati.

Za konec, kakšno je vaše mnenje o kanalski odbojki na splošno in o možnostih njenega nadaljnjega razvoja?

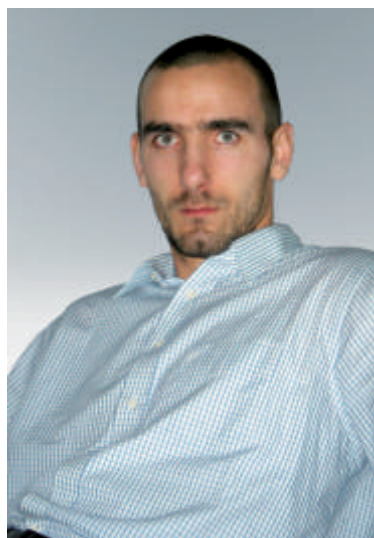
Odbojka je tukaj doma. Ljudje dihamo zanjo. Kot sem že omenil, so pogoji za njen razvoj odlični. Vidi se kvalitetno delo trenerjev v mlajših selekcijah. Prihaja generacija mladih fantov in prav tako deklet, ki znajo igrati in imajo visoke cilje. Pri tem jim je potrebno stati ob strani in jih usmerjati, da bodo cilje tudi uresničili. Ni bojazni za prihodnost kanalske odbojke.

Andrej Urnaut: „Kar pa se tiče novega okolja, nimam nobenih problemov. Sem preprost in dostopen. Čutim se sprejetega, saj je to kraj, ki živi za odbojko, in sem vesel, ker lahko v tej zgodbi sodelujem.“

Ponovno se želimo približati slovenskemu vrhu

Miloš Grilanc, direktor OK Salonit Anhovo-Kanal: čakanje na boljše čase je lahko priložnost za uveljavljanje mlajših igralcev

Milan Bezjak, foto: OK Salonit Anhovo-Kanal

Miloš Grilanc

Miloš Grilanc, direktor OK Salonit Anhovo-Kanal, tudi od vas bi najprej radi izvedeli kaj več o vaši odbojcarski poti do položaja, ki ga imate danes?

Odbojko sem začel igrati relativno pozno, v zadnjem razredu osnovne šole v Šempetru pri Gorici. Kasneje sem se priključil OK Prvačina, ki je takrat igral v III. DOL. Po preboju v II. DOL sem se kot mladinec preselil v Kanal. V sezoni 1996/97 sem se pridružil prvi ekipi. Skupaj smo osvojili več pokalnih in državnih naslovov. Po osvojenem državnem naslovu v sezoni 1998/99 sem se zaradi študijskih obveznosti preselil za dve sezoni v OK Maribor. Po diplomi sem se vrnil v Kanal in še tri sezone igral za prvo ekipo OK Salonit Anhovo-Kanal.

Kot športni direktor imate sedaj gotovo drugačne skrbi in naloge, končni cilji pa verjetno ostajajo enaki?

Sedaj so naloge definitivno drugačne. Šele sedaj vidim, kako je bilo lepo igrati »samo« odbojko. Moja največja skrb je racionalno trošenje vedno bolj omejenih finančnih sredstev in obenem doseganje zastavljenih ciljev pri delovanju klubskih selekcij.

Kako pa ocenjujete pravkar zaključeno klubsko sezono?

V tekmovalni sezoni 2010/11 smo se uvrstili na 5 mesto v interligaškem tekmovanju, uvrstili smo se na zaključni turnir pokala Slovenije in zasedli končno 5. mesto v DP. Vsekakor imamo vsi grenak priokus in občutek, da bi lahko na vseh treh frontah naredili korak dlje.

Mislite imate že uprte v novo sezono. Kakšne spremembe se obetajo?

Proračun poskušamo prilagajati težkim gospodarskim razmeram. Obeta se dodatna pomladitev prve ekipe in igranje samo v pokalnem in državnem prvenstvu Slovenije. Verjamemo, da nam bo uspelo zadržati visok nivo tekmovanja v mlajših selekcijah. Nadaljevali bomo tudi že začeto delo na OŠ Deskle in OŠ Most na Soči.

Negativen vpliv gospodarske krize se zrcali tudi v športu. Kako se soočate s temi težavami v klubu?

Če ima klub glavnega pokrovitelja iz gradbene dejavnosti, so težave še toliko bolj pereče. Uprava s predsednikom Jožetom Fundo se zelo trudi, da bi v klubu normalno delovali v vseh klubskih selekcijah. S tem, kar imamo na razpolago, pa moramo sedaj preživeti in vsi skupaj počakati na boljše čase. Mogoče bo to lepa priložnost za dokazovanje naših mlajših igralcev.

Kaj pričakujete od trenerja in igralcev v prihajajoči sezoni in kakšne so vaše dolgoročne smernice?

Trener Andrej Urnaut velja za izjemnega trenerja za mlajše perspektivne igralce. Od njega pričakujemo individualno napredovanje mlajših igralcev in uvrstitev prve ekipe na zaključni turnir pokala Slovenije in med štiri najboljše ekipe v državnem prvenstvu. V prihodnjih sezonah se hočemo ponovno približati slovenskemu vrhu. Želimo privabiti dodatne mlade slovenske igralce, ki jim naš klub predstavlja dobro izhodišče za uveljavljanje tudi v boljših evropskih ligah.

Kanal ima odlične mlade karate športnike

Trdo delo je na koncu vedno poplačano

Milan Bezjak, foto: KK Goryu

Sezona se počasi zaključuje in prav je, da omenimo vsaj delček tistega, kar smo počeli skozi sezono. Veliko truda je bilo vložene v treninge, priprave na turnirje, bilo pa je tudi veliko iger za sprostitev, ki so po napornih treningih vedno dobrodošle za najmlajše. Nekateri vadimo karate za sprostitev, spet drugi pa v tekmovalne namene. Bili smo aktivni, polagali smo pasove in bili prisotni na številnih karate turnirjih, s katerih smo se vračali včasih bolj, včasih manj zadovoljni. V celoti gledano pa je trdo delo na koncu vedno poplačano.

V aprilu smo se udeležili turnirja KIMON 2011 za mlade kategorije. Tekmovali smo v katah posamezno in ekipno, v Kihonu, v Kihon Ippon kumiteju, v Jiyu Ippon kumiteju in v Jiyu kumiteju. Sodelovalo je preko 200 tekmovalcev iz 16 slovenskih karate klubov. Z ekipo sedmih tekmovalk in tekmovalcev se je tekmovanja udeležil tudi naš klub in dosegel odlične rezultate. Skupaj smo osvojili 6 zlatih, 5 srebrnih in sedem bronastih medalj. Iz KK Goryu sekcije Kanal sta se turnirja udeležila **Aljaž** in **Manja Bezjak**. Manja Bezjak je bila prva v kategoriji Kata Team letnik 1998-2000, druga v Jiyu Ippon kumite ženske letnik 1998-2000 in tretja v Kata ženske ter Kihon Ippon kumite ženske letnik 1998-2000. Aljaž Bezjak je osvojil drugo mesto v Kihon Ippon kumite moški letnik 1995-1997 in tretje mesto v Jiyu Ippon kumite moški letnik 1995-1997.

Že tradicionalno se udeležujemo „Srečanja dveh dežel“, ki ga je maja organiziralo karate društvo RONIN FVG iz Gorice, kjer sta se v karateju pomerili tudi izbrani vrsti FIKTA Furlanije Julijske krajine in Slovenske zveze tradicionalnega karateja. Tekmovanje je potekalo v disciplini KATA posamezno in ekipno.

Naš klub je zastopalo 15 tekmovalcev, ki so z dobrimi skupnimi nastopi priborili bronasto medaljo

Tekmovanje v katah

turnirja. K dobremu rezultatu kluba so prispevali tudi člani KK GORYU iz sekcije Kanal. Kata posamezno: **Martina Pavšič** (malčice) 2. mesto, **Manja Bezjak** (st. deklince) 3. mesto, **Domen Golja** (st. dečki) 2. mesto. Kata skupinsko v sestavi: **Andrej Valentinčič**, **Kevin Podreka** in **Aljaž Markič** (st. dečki) 2. mesto.

Slovenska zveza tradicionalnega karateja je v sodelovanju s karate klubom Kensei iz Litije organizirala 8. državno prvenstvo, ki se je odvijalo koncem maja v Šmartnem pri Litiji. Naš karate klub Goryu je v močni konkurenci 150 tekmovalcev zasedel odlično skupno 3. mesto. Tekmovali smo v disciplinah KATA (posamezno in skupinsko) in KUMITE.

Čeprav se prvenstva zaradi drugih obveznosti niso mogli udeležiti vsi člani KK Goryu, pa so tekmovalci vsekakor lahko zadovoljni. Iz sekcije Kanal sta se tokrat izkazala: **Martina Pavšič** KATA - malčice z odličnim 2. mestom in **Domen Golja** JIK - starejši dečki 3. mesto, KATA - st. dečki 2. mesto in KATA skupinsko Goryu st. dečki ter 1. mesto in naslov državnih prvakov v sestavi Valentinčič, Podreka, Golja.

Osmi mednarodni Downhill Avče »brez zavor«

Sončen aprilski konec tedna privabil 200 tekmovalcev iz osmih držav in številne gledalce

Povsem neaprilsko vreme je poskrbelo, da je bila proga 16. in 17. aprila suha kot še nikoli, tako da so tekmovalci lahko zares spustili zavore in pokazali vse svoje znanje. Poleg slovenskih so se na progi preizkušali še kolesarji iz Avstrije, Hrvaške, Italije, Nemčije in Slovaške. V elitni konkurenci je zmagal Avstrijec **Markus Pekoll**, drugi je bil že skoraj domači **Nejc Rutar**, tretji pa spet Avstrijec **Boris Tetzlaff**. Seveda moramo omeniti tudi odlično vožnjo **Tadeja Humarja** (ŠKTD Avče), ki je za las zgrešil stopničke in pristal na 4. mestu. Navdušili pa so nas tudi naši mladi upi saj je **Miha Ivančič** (ŠKTD Avče) zmagal v kategoriji U17 (do 17 let), **Domen Pavletič** (ŠKTD Avče) pa je bil tretji v kategoriji U15.

Žal, je bilo zaradi zelo hitre proge tudi veliko padcev in nekaj poškodb, vendar samo za vse takoj poskrbeli in upamo, da so vsi, ki so jo skupili, ponovno na kolesih in že veselo vadijo „spust po bregu“.

Tadej Humar, foto: Mitja Madon

Nejc Rutar, foto: Mitja Madon

»Ta male« Neptunke še vedno v vrhu

Z izjemno borbenostjo in odlično tehniko do drugega mesta v državi

Mlajše deklice OK Neptun, ki so dve leti zapored že osvojile naslov državnih prvakinj v mini odbojki, so letos postale državne podprvakine v mali odbojki (starostna kategorija do 13 let). Veliko presenečenje je že bilo, da so se sploh uvrstile med prve štiri ekipe v Sloveniji, kajti borile so se proti leto dni starejšim in fizično močnejšim tekamicam. Finalni del tekmovanja je potekal v Braslovčah, poleg gostiteljev in naših so nastopile še ekipe iz Kamnika in Maribora.

Izjemna borbenost in odlična tehnika, ki se je učijo pri izkušenem trenerju **Francu Bukovcu**, sta jih pripeljali do drugega mesta v državi (prve so bile Kamničanke).

Posebna pohvala gre vsekakor **Poloni** in **Špeli Marušič** ter **Nadi Simčič**, ki že več let zapored sestavljajo prvo trojko ekipe.

Vse tri - neločljive prijateljice tudi v osebnem življenju - so se namreč udeležile državnega prvenstva v odbojki na mivki U13 v Brezovici in tam osvojile prvo mesto.

Foto: OK Neptun

Športni twirling klub Deskle osvojil srebro na državnem prvenstvu Slovenije

Rezultati z državnega prvenstva so dvanajstim članicam omogočili uvrstitev na Evropsko prvenstvo v twirlingu, ki je bilo v začetku julija v Torinu v Italiji

Karmen Maffi, foto: Nika Bratuž

Od 8.do 10. aprila je v Slovenski Bistrici potekalo 15. državno prvenstvo Slovenije v twirlingu pod okriljem Twirling zveze Slovenije, ki jo kot edino za to športno panogo v Sloveniji priznava tudi republiški Strokovni svet za šport.

Članice športnega twirling kluba Deskle smo osvojile drugo mesto, prvi je bil Twirling klub Sašo iz Slovenske Bistrice, tretje mesto pa si je priboril Twirling klub Sv. Jurij ob Ščavnici.

Na slovesnem odprtju jubilejnega državnega prvenstva v twirlingu so nas pozdravili predsednica zveze **Marta Pernat**, podpredsednik Olimpijskega komiteja **Branko Žnidarič** in župan občine Slovenska Bistrica **Ivan Žagar**. V treh tekmovalnih dneh so se na parketu pomerili twirlerji iz 20 slovenskih klubov.

Tekmovanje se je odvijalo v različnih težavnostnih in starostnih kategorijah, ocenjevale so jih štiri mednarodne sodnice iz Nizozemske.

Naše barve je z 28 nastopi zastopalo 44 deklet, starih od 9 let do 23 let.

V solističnih nastopih v lažji C kategoriji so vse mlajše dosegle drugo mesto. To so **Jasmina Tancoš** in **Kaja Jerončič Skrt** v C solo pari junior, **Nuša Munih** in **Tinkara Kragelj** v C solo pari starejši junior ter **Lara Marušič** in **Mojca Stanič** v C freestyle pari strejši junior. Bolj izkušene so nastopile v B kategoriji. Prvo mesto sta zasedli **Danijela Pavlica** in **Monika Mauri** v B freestyle pari senior, drugo mesto **Teja Gustinčič** in **Katarina Mavrič** v B solo pari junior ter **Tjaša Markočič** in **Nika Krivec** v B freestyle pari junior. Bron je osvojila **Veronika Koncut** v B solo junior.

V najvišji, A kategoriji, pa so se izkazale: zlato je prejela **Ana Kašček** v A freestyle senior, **srebro** Angelika Koncut v A solo senior ter Veronika Koncut in **Neža Medvešček** v A-freestyle pari junior, bron pa Neža Medvešček v A-solo junior, **Nika Kamenšček** in **Špela Križman** v A-freestyle pari junior ter **Marjana Šuligoj** in **Tina Kogoj** v A-freestyle pari senior.

Skupinski nastopi so nam prinesli pet prvih mest, in sicer C team junior, C team starejši junior, B team junior, B group senior in A team senior.

S solističnimi nastopi so nastopile tudi **Hana Gabrijelčič**, **Mojca Stanič**, **Lara Marušič**, **Tadeja Kralj**, **Nika Kamenšček**, **Špela Križman**, **Tina Kogoj**, **Nika Groselj** in **Mateja Mavrič**, **Urška Kralj** in **Ana Marinič** ter **Veronika Kravos** in **Julita Gabrijelčič**.

Naše tekmovalke so spodbujali najštevilčnejši in najboljši navijači starši, ki so glasno in športno navijali.

Po podelitvi medalj in pokalov so razrezali jubilejno torto z znakom evropske zveze C.E.T.B, ki smo jo bili deležni vsi tekmovalci in najboljši navijači.

Sicer pa je ŠTK Deskle v petek, 17. junija, zaključil letošnjo aktivno sezono.

V deskanski telovadnici je vseh 60 twirlaric staršem in obiskovalcem predstavilo tekmovalne nastope z državnega prvenstva. Znanje so pridobile pod strokovnim vodstvom šestih trenerk **Suzane Šuligoj**, **Ane Kašček**, **Angelike Koncut**, **Tine Maffi**, **Nene Štendler** in **Nežke Kralj**. Ob tem smo se zahvalile občinski upravi, KS Anhovo–Deskle za finančno pomoč ter ravnateljema osnovnih šol v Desklah in Kanalu, ki nam nudita zadostne ure uporabe telovadnice.

V drugi polovici avgusta pa tudi letos organiziramo štiridnevne intenzivne priprave za svoje članice v domu CŠOD v Tolminu.

Naše barve je z 28 nastopi zastopalo 44 deklet

Udeležbo na državnem prvenstvu je finančno podprla Občina Kanal ob Soči, na pomoč sta priskočila še Elektro Primorska d.d. in SENG d.o.o.

„Naše tekmovalke so spodbujali najštevilčnejši in najboljši navijači starši, ki so glasno in športno navijali.“

Obvezno ločeno zbiranje biološko razgradljivih odpadkov

Uredba velja od prvega julija in naj bi nagrajevala kompostiranje

Tekst in foto: Lea Širok

V Sloveniji je od prvega julija obvezno ločeno zbiranje biološko razgradljivih odpadkov, ki jih delimo na kuhinjske odpadke iz gospodinjstva, zeleni vrtni odpad ter odpadke, ki nastanejo v gostinstvu. Prvi dve vrsti odpadkov sta primerni predvsem za predelavo v kompostarnah, zadnja pa za uporabo v bioplinarnah. Novogoriška Komunala je na ekoloških otokih v šestih občinah (Nova Gorica, Goriška Brda, Šempeter-Vrtojba, Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica in Kanal ob Soči), kjer izvaja dejavnost ravnanja z odpadki, na novo namestila okrog 100 rjavih zabojnikov za biorazgradljive odpadke.

Namesto odlaganja v rjave zabojnike, pa se lahko odločimo tudi za hišno kompostiranje. Takšen način ravnanja s temi odpadki priporoča tudi Ministrstvo za okolje in prostor, saj naj bi bili tisti, ki se bodo zanj odločili, prihranili. Javne službe naj jim namreč ne bi smele zaračunavati odvoza biorazgradljivih odpadkov, obenem pa naj bi vodile evidenco o hišnem kompostiranju.

Na novogoriški Komunali poudarjajo, da sta tako cena za odvoz organskih odpadkov, kakor tudi evidentiranje še velika neznanka, saj ne vedo, kako bodo v praksi to lahko izvajali. Enako nedorečeno je kaznovanje kršiteljev. Ker Komunala nima pristojnosti kaznovanja, bodo nalogo nadzora in kaznovanja morali prevzeti občinski redarji, pravijo. Kako bodo izvajalci upoštevali tudi določilo o nagrajevanju kompostiranja, bodo pokazali naslednji meseci, prebivalci pa bodo uredbo navkljub vsemu morali spoštovati in omenjenih

odpadkov ne bodo smeli odlagati z drugimi vrstami komunalnih odpadkov, ki nastajajo v gospodinjstvu.

V rjavi zabojnik tako sodijo: zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, kavne usedline, čajne in kavne filter vrečke, pokvarjena živila, netekoci ostanki hrane, toaletni papirnati robčki in brisače, zeleni vrtni odpad.

V rjavi zabojnik in v kompost ne sodijo: ostanki tekoče hrane, kamenje, kosti, meso, maščobe, odpadno jedilno olje, pepel, plenice, ostanki zdravil in tekstila, pasji in mačji iztrebki, vsebine vrečk za sesalce.

Bioloških odpadkov ne odlagamo v plastičnih vrečkah, temveč le v biorazgradljivih ali papirnatih.

Naj povemo še, da na območju države deluje šest kompostarn, pet pa jih je v postopku pridobivanja dovoljenja, tako da lahko že sedaj predelamo skoraj 100.000 ton biološko razgradljivih odpadkov. Enako količino pa lahko predelamo še v bioplinarnah.

Po podatkih ministrstva za okolje so lansko leto biološko razgradljive odpadke ločeno zbirali v 114 občinah. Zbrali so jih nekaj več kot petdeset tisoč ton, po novem pa naj bi jih v vseh občinah zbrali od sedemdeset do sto tisoč ton.

Biološko razgradljivi odpadki predstavljajo dobro tretjino vseh komunalnih odpadkov, ki jih je v Sloveniji letno okrog 800.000 ton.

Z ločevanjem in predelavo biološko razgradljivih odpadkov bomo prispevali k boljšemu okolju. Pri odlaganju omenjenih odpadkov na deponiji namreč nastajajo toplogredni plini. Med temi je tudi metan, ki je za okolje posebej obremenjujoč.

Odlaganje azbest-cementnih odpadkov je v naši občini brezplačno

Kljub temu jih nekateri še vedno odlagajo v naravo

Zbirni center Bodrež, foto: Lea Širok

Azbest-cementne odpadke lahko občani lahko brezplačno odlagajo v poseben zabojnik v **zbirnem centru Bodrež**.

Lahko jih odložijo **tudi na drugi lokaciji**, ob tem pa morajo upoštevati naslednje pogoje: azbest-cementni odpadki morajo biti zloženi na paleto in oviti v folijo, teža posamezne palete ne sme presegati ene tone (do 70 plošč na paleto), do lokacije mora biti možen dostop s tovornjakom.

Podatke o količini odloženih in ustrezno pripravljenih azbest-cementnih odpadkov, o lokaciji, kontaktni osebi in telefonsko številko moramo **posredovati občinski upravi**.

Telefonska številka za prijavo in dodatne informacije je **05 39 81 204**.

Prijave o odloženih azbest-cementnih odpadkih se zbirajo do zadnjega torka v mesecu, odvoz je predvidoma zadnji četrtek v mesecu. Izvajalec ne more prevzeti odpadkov, ki niso pravilno pripravljeni.

Urnik zbirnega centra Bodrež

TOREK: 14.00 – 18.00

ČETRTEK: 10.00 – 13.00

SOBOTA: 8.00 – 12.00

Še ena uspešna čistilna akcija v naši občini

V akciji je sodelovalo 400 prostovoljcev. Zbrali dobrih 11 ton kosovnih odpadkov.

Tekst in foto: Nika Testen, TIC Kanal

Čistilno akcijo na območju občine smo organizirali 19. marca 2011, potekala pa je med 9. in 14. uro. Sodelovalo je okrog 400 prostovoljcev, tako da lahko brez dvoma trdimo, da smo jo uspešno izpeljali. Poleg tega smo pri organizaciji imeli lažje delo, saj smo si lansko leto v okviru vseslovenske čistilne akcije nabrali kar nekaj izkušenj. Prostovoljci, naše občanke in občani vseh starosti, so ponovno dokazali, da jim ni vseeno za okolje, v katerem živimo. Po podatkih novogoriške Komunalne smo zbrali: 11.660 kg kosovnih odpadkov, 1.360 kg plastike in 2.140 kg gum.

Letošnjo akcijo smo obogatili z dogodki, povezanimi s skrbjo za čistejšo in bolj zdravo okolje. V OŠ Kanal so na dan akcije imeli likovno delavnico na temo »Moj kraj«.

V Gotski hiši pa so kanalski osnovnošolci razstavili izdelke na temo »Smeti«. Na pohodu »Po stopinjah Valentina Staniča« je OŠ Kanal v sodelovanju s Planinskim društvom Valentin Stanič izvedla akcijo »Planinci skrbimo za čiste planinske poti«. Organizatorji so pohodnike na startu povabili k pobiranju odpadkov na poti. Tisti, ki so jih pobrali največ, so dobili simbolične nagrade.

V aprilu 2011 smo izvedli še dve aktivnosti in sicer akcijo »Star papir za novo upanje« ter popis divjih odlagališč na območju občine.

V okviru prve je podjetje Dinos 19. aprila pri kanalski osnovni šoli postavilo zabojnik za odlaganje starega papirja, ki so ga zbrali občani, podjetja in osnovnošolci. Zbrana sredstva so šla v dobrodelne namene.

Pri popisu divjih odlagališč v občini pa je pet občanov prostovoljcev na terenu preverilo, ali so divja odlagališča, ki so bila vpisana v register divjih odlagališč v letu 2010 očiščena, prav tako pa so popisali na novo odkrita divja odlagališča v ter jih vnesli v register.

K uspešni akciji so seveda prispevali koordinatorji po krajevnih skupnostih, društva, novogoriška Komunalna, popisovalci divjih odlagališč in predvsem vsi prostovoljci, ki so se nesebično odzvali vabilu k sodelovanju v čistilni akciji in svoj čas namenili čistejši občini.

Zavedamo se, da z eno akcijo na leto ne moremo očistiti vseh odpadkov v naši občini, je pa lahko takšna akcija dodatna priložnost za dvig zavedanja o pomenu čistega okolja in sprotnega ločevanja odpadkov.

Prostovoljci na delu

V Ajbi so čistili pot do vasi in breg ob jezu
Foto: Aleksander Grm

V pomoč je bil tudi traktor

Ne besede, dejanja!

Spontana prostovoljna akcija Anhovcev

Foto: Slavka Bavdaž

Veliko govorimo, beremo, poslušamo o skrbi za naravo, za urejeno in čisto okolje. Vsi to razumemo in pritrjujemo. Kaj pa naredimo?

Organiziranih čistilnih akcij ni veliko in se jih udeležujejo le nekateri. Spontanih pa je gotovo malo. Nekateri Anhovci pa so prav tako akcijo prostovoljnega dela udeležili v mesecu marcu in aprilu.

Pobudnik, strokovni in delovni vodja je bila **Klara Medvešček**. Podprli so jo dolgoletni borce za zdravo in čisto okolje **Bogomir Bavdaž** z ženo Slavko, zakonca **Krivec, Božo Lovišček** in **Franc Bevčar**. Pri čiščenju so se jim pridružili še sosede **Marjan** in **Matija, Miran, Andrej, Slavko** in **Cveta**. Tudi nekaj otrok je pomagalo, kar je dobra vzgoja za bodočnost. Tri sobote, po sedem ur dnevno so vztrajno in polni elana očistili velik del težko dostopnega desnega brega Soče, kjer je bilo veliko trnja, nevarnih smeti in celo azbestnih odpadkov. Zdad

sprehajalci lahko občudujejo lepoto nevarnih smeti in celo azbestnih odpadkov. Zdad sprehajalci lahko občudujejo lepoto naše reke, čist gozdiček in posajene rože. Požagane veje so zbirali in pripravili mogočen kres, ki so ga zakurili na predvečer 1. maja. Kresovanja se je udeležilo več krajanov. Za prijetno vzdušje so poskrbeli harmonikar in spontani pevci. Predsednik KS Anhovo Deskle, Stanič Klemen je bil nad delom navdušen, nagradil nas je s prisotnostjo in majhno nagrado.

Vendar nas želja po urejenem Anhovem žene k nadaljnjemu urejanju vasi. Zato smo v maju počistili parkirni prostor, okolico pri podjetju Terra in pri kontejnerjih. Na vogalu križišča pa posadili dvajset vrtnic v počastitev dvajsete obletnice osamosvojitve. Vrtnice je podaril direktor INDE, **Bojan Kavčič**.

Kdor ljubi urejeno okolje in domači kraj bo poskrbel, da ne bo uničeval in mazal, kar je zdravo in lepo. (L.R.)

20 vrtnic za 20 let samostojnosti

JULIJ:

18.7. - 23.7.: Fitkove počitnice za otroke od 9-12 let, igrišče ob OŠ Deskle, 9h-16h
Poletni kamp športnih aktivnosti in ustvarjalnih delavnic.
Prijava in info: **041-843-255 (Tomaž)**.

22.7. - 23.7.: Turnir v malem nogometu za Pokal Cafe Libero, Kanal (ŠKD Nasmejanih)
Prijava: drustvo.nasmejanih@gmail.com ali na tel: **041 92 06 66 (Blaž)**.

25.7. - 30.7.: Fitkove počitnice za otroke od 9-12 let, igrišče ob OŠ Deskle, 9h-16h

AVGUST:

1.8. - 6.8.: Fitkove počitnice za otroke od 9-12 let, igrišče ob OŠ Deskle, 9h-16h

1.8. - 7.8.: Knjižnica pod Krošnjami, igrišče pri OŠ Kanal, od 9h-12h in od 16h-20h (ŠKD Nasmejanih)
Odmik od dnevne rutine. Prvič v Kanalu se boste lahko senčili na otoku brezplačnega branja:
www.knjznicapodkrosnjami.si.

5.8. - 6.8.: Rock festival BUKAFEST 2011, Kal nad Kanalom, ob 18h (Mladinska sekcija TD Kal nad Kanalom)

6.8.: Mednarodni ženski balinarski turnir, Balinišče pod ŠD Kanal, ob 8h (BK Kanal)

7.8.: Mednarodni moški balinarski turnir, Balinišče pod ŠD Kanal, ob 8h (BK Kanal)

7.8.: MUŠJE DIRKE, Igrišče Levpa, ob 14h (ŠKTD Levpa).
V okviru programa SVIT bo od 12.30-19.00 mogoč ogled napihljivega anatomskega modela debelega črevesa.

8.8. - 12.8.: Poletno varstvo za otroke od 5-12 let, Kanal (ŠKD Nasmejanih)

14.8.: Skoki z mosta, Kanal (TD Kanal), ob 13h

19.8.-28.8.: Gledališče na Kontradi (GD Kontrada Kanal), ob 20h

SEPTEMBER:

2.9.: Odprtje Mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi, Kontrada in kanalska cerkev (PD Soča Kanal)
Slavnostni koncert s Solisti Veneti in Orchestra di Padova ter pianistom Ivanom Skrtom bo dirigal Anton Nanut.

3.9.: Plesni festival, Športni park Ložice, ob 20h (ŠRD Ložice)

3.9. - 4.9.: Mednarodni balinarski turnir, ob 8h (DU Kanal)

4.9.: Krajevni praznik „Angelska nedelja“, Kal nad Kanalom (TD in KS Kal nad Kanalom)

10.9.: Pokal Slovenije v gorskem kolesarstvu 4x Plave, Ložice (ŠRDLožice)

17.9.: „MUZIKFEST“ - 8. Mednarodno srečanje pihalnih orkestrov, Anhovo (KD Svoboda Deskle)

25.9.: Pohod „Dolina Idrije – severni del do izvira in na Gradu“, Dolina Idrije (PD Valentin Stanič)

*Možne so spremembe koledarja dogodkov.

Informacije: TIC KANAL, tel. 05 39 81 213 / 215, e-naslov: tic.kanal@siol.net

UREDNIŠKI ODBOR IN POŠILJANJE PRISPEVKOV

Uredniški odbor: Irena Hočevnar-Križnič, Lea Širok, Nataša Bucik Ozebek, Milan Bezjak in Petra Paravan
Foto: Toni Dugorepec

NAVODILA ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV:

Članke za Most pošljite na e-naslova:

lea.sirok@gmail.com

in

most@tic-kanal.si

ali po pošti na naslov:

TIC Kanal, Pionirska 2, 5213 Kanal,

s pripisom: **ZA MOST**.

- Teksti in fotografije morajo biti opremljeni z imenom avtorja.

- **Tekst** je lahko v formatu Microsoft Office s končnico **.doc** ali Open Office s končnico **.odt**.

- **Fotografije** naj bodo v formatu **.JPG** in naj bodo primerno velike resolucije (vsaj 500 KB).

- Če jih pošiljate v digitalni obliki je najbolje, da tekst in fotografije pošljete kot ločeni pripionki.

Časopis Most je glasilo namenjeno prebivalcem občine Kanal in odprto za vse poglede. Trudili se bomo, da bo Most most, ki bo povezoval raznolikost življenjskega utripa na obeh bregovih Soče, v dolini in na planotah, v vaseh in mestih.

Predvsem pa bo tudi informativna točka o delu župana, občinskega sveta in občinske uprave, društev, krajevnih skupnosti in posameznikov. Vabimo vas, da beležite dogajanje v vašem kraju in s prispevki sooblikujete naš časopis.

Peck v Plavah

Prijateljica iz Singapurja se je dvanajst dni potepala po Sloveniji, navečji vtis pa je nanjo naredilo druženje z učenci OŠ Kozara v Novi Gorici

Tekst in foto: Vesna Velišček

Na Facebooku se pogovarjam s prijateljem iz Makedonije. Oglasi se tudi Peck Hoon iz Singapurja, ki me vpraša, kje bom praznovala novo leto. Odgovorim, da bi rada šla nekam na toplo, morda v Španijo. „Jaz bi tudi šla na toplo. Daj, poglej za poceni lete in odpotujeva skupaj za deset dni,“ napiše Peck. Naslednji dan pa me je preblisnilo: „Le zakaj ne bi Peck povabila k sebi domov?!“ Noro idejo sem zaupala staršema, ki sta se takoj strinjala. Pri nas doma v Plavah so prespali ljudje različnih narodnosti, verskih prepričanj in ras, popolni tujci, ki so z mano stopili v stik preko spletne strani couchsurfing ter prijatelji, ki sem jih spoznala na potovanjih, usposabljanjih in delu v tujini. Peck je mojo ponudbo takoj sprejela, rezervirala letalsko karto in začeli sva odšteti dneve do njenega prihoda v Slovenijo. Naredila sem spisek krajev, ki jih mora obiskati, jedi, ki jih mora poskusiti, pijač, ki jih mora spiti ter slovenskih besed, ki se jih mora naučiti. Končno sva se z Robijem odpravila na tržaško letališče. S Peck se nisva videli že dve leti in bila sem kar malček živčna. Prikorakala je skozi drsna vrata, zavita v ruto okoli vratu in s tigrovo čepico na glavi. „Peck!!!“ sem zakričala in že sva si skočili v objem. Objeti sva stopali proti avtu. V dveh letih se ni nič spremenila. Do doma sva obujali spomine na seminar o trajnostnem razvoju na Tajschem, ki sva se ga udeležili leta 2008. Že takrat sva se pogovarjali o potovanjih, delu v nevladnih organizacijah, študiju v tujini. Trenutno Peck v Londonu študira razvojne študije na Fakulteti za afriške in azijske študije.

Pokušina domačih dobrot

Peck je prava gurmanka. Najraje ima meso. Navdušile pa so jo tudi domača jota s kranjsko klobaso, pršut s kozjim sirom, pa mamine mineštre, goveja juha, tortelini z zelenjavno omako, njoki s sirom, potica. Zanimivo, da v Singapurju ne jedo surove zelenjave. Med obroki, ki so trajali po uro in več, smo se veliko pogovarjali in smejali. Prav zabavno je bilo prevajati iz angleščine v slovenščino in obratno. In če ni šlo drugače, smo uporabili govornico telesa. Peck se je hitro naučila nekaj slovenskih besed: hvala, dobro, borovničke, na zdravje, dober tek. Ker se je je loteval prehlad, sem ji kot preventivo vsak večer pred spanjem in pri zajtrku natočila za požirek borovničevega žganja. Peck je ta preventivni ukrep obdržala še po prehladu ter je zjutraj in zvečer po malem srkala borovničke, tako da je v dvanajstih dneh izpraznila kozarec. Pri Robiju je poskusila svinjsko mast in hrenov namaz. Brez slastnega mesnega bureka z jogurtom tudi ni šlo. „Wow, še nikoli nisem pila tako dobrega in polnega jogurta,“ je vzklikala s polnimi usti. Natakari in pek se nista mogla načuditi, da v njuni majhni 'burekdžinici' sedi azijsko dekle. Nič drugače ni bilo v Medani, kjer je kuhar za minutko zapustil kuhinjo in se prišel k naši mizi fotografirati s Peck. Bleda nisva zapustili dokler nisva poskusili blejske kremne rezine in gibanice. „Gibanica ali over Mura moving cake je specialiteta vzhodne Slovenije,“ sem ji povedala med borbo z zadnjim ogromnim kosom peciva. In ker sva bili na Gorenjskem, sva kupili še čokolado Gorenjka s celimi lešniki. Peck je bila tako všeč, da jih je kupila še osem. Razdelila jih bo med prijatelje in sestanovalce v Londonu.

Pri nas doma v Plavah so prespali ljudje različnih narodnosti, verskih prepričanj in ras, popolni tujci, ki so z mano stopili v stik preko spleta ter prijatelji, ki sem jih spoznala na potovanjih, usposabljanjih in delu v tujini.

Naša singapurska gostja pa je pokazala svoje znanje v pripravi kitajske hrane. Pomagali smo ji le pri rezanju zelenjave. Prava preizkušnja zanjo je bilo kuhati riž v navadni posodi, saj imajo pri njih posebne kuhalnike le za riž. Ko je bil riž za nas že dovolj kuhan, je bil zanjo še preveč trd. Pri kuhi uporabljajo veliko sojine in ostrigine omake. Juhe pa ne jedo kot predjed, ampak kot del glavne jedi. Kitajski večer je popolnoma uspel.

Kaj vse sva počeli?

V dvanajstih dneh si je Peck ogledala Goriška Brda, Gorico in Novo Gorico, Ljubljano, Bled ter doživela utrip Plav, kjer je spoznala mojo družino in prijatelje. Vstajali sva zelo pozno. Po močni kavi in ogromnem zajtrku se je imela priložnost peljati v enaindvajset let starem „rdečem Ferrariju“, znamke Zastava. Novo leto sva preživel v centru Ljubljane v mednarodno pisani družini, v kateri smo bili Slovenci, Norvežanka, Srb

in Peck iz Singapurja.

„Ugotovila sem, kaj imata Singapur in Slovenija skupnega. Obe državi sta zelo majhni in imeni držav se začeta na črko S,“ je po kratkem razmisleku v finski savni ugotovila Peck. Prav gotovo pa ji bo najbolj ostal v spominu obisk OŠ Kozara v Novi Gorici. Nekateri otroci so se prvič srečali z nekom iz Singapurja. Peck se jim je znala približati. Učenka Gaja ji je ime kar poslovenila v „Pekarica“. Peck jim je predstavila svojo državo, običaje in multikulturno skupnost. Učence je zanimalo, kako to, da nimajo zime, spraševali so podrobnosti o prehrani in kitajski pisavi. Izvedeli so, da je za branje časopisa potrebo znati od tri do pet tisoč znakov in da se živijo po kitajsko reče „ni hao“. Težko se je bilo poslovit, saj smo Peck vzeli kar za svojo. Je zelo komunikativna, veseljak po srcu in duši, oseba, ki ostane tvoj prijatelj za vedno, čeprav živi na drugem koncu sveta.

Praznovali smo dvajset let samostojnosti

Foto: Gorazd Černuta

+ Plus

Javno dostopni defibrilator (AED) za reševanje življenj. Akcija za nakup naprave, ki je nameščena na zunanjem delu stolpa gasilskega doma v Kanalu, je s pomočjo številnih lokalnih donatorjev in krajanov izvedel Klub kanalske mladine v sodelovanju s ŠKD Nasejanih. Foto: Lea Širok

- Minus

Azbest-cementni odpadki so junija 2011 končali v potoku pri Močilih. Dogodek preiskuje medobčinska inšpekcija. Po zakonu je za ravnanje z gradbenimi odpadki odgovoren investitor. Foto: Lea Širok